

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Όμιλος ΕΤΕ
Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
Περίοδος από 1 Ιανουαρίου έως 30 Σεπτεμβρίου
2023

Νοέμβριος 2023

Έκθεση Επισκόπησης Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	3
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	4
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 9 μηνών	5
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 9 μηνών	6
Κατάσταση Αποτελεσμάτων – 3 μηνών	7
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 3 μηνών	8
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος	9
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	10
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Γενικές πληροφορίες	11
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Περιλήψη σημαντικών λογιστικών αρχών	12
2.1 Βάση παρουσίασης	12
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	12
2.3 Νέα και τροποποιημένα Πρότυπα και Διερμηνείες	14
2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3 Τομείς δραστηριότητας	18
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου και κέρδη/(ζημίες) από παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος	21
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5 Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6 Κόστος αναδιάρθρωσης	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7 Φόροι	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8 Κέρδη ανά μετοχή	22
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	23
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10 Ενσώματα πάγια στοιχεία και λοιπά στοιχεία παθητικού	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11 Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες	26
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12 Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	28
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13 Υποχρεώσεις προς πελάτες	28
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	28
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις και δεσμεύσεις	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16 Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	30
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17 Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	31
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	32
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	32
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20 Κεφαλαιακή επάρκεια	33
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	35
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22 Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23 Ενοποιούμενες εταιρείες	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	43

Έκθεση Επισκόπησης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων 30 Σεπτεμβρίου 2023

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Έκθεση Επισκόπησης Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Εισαγωγή

Έχουμε επισκοπήσει τη συνημμένη ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., της 30ης Σεπτεμβρίου 2023 και τις σχετικές ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της εννεάμηνης περιόδου που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις, που συνθέτουν τις ενδιάμεσες συνοπτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το Ν.3556/2007.

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και παρουσίαση αυτών των ενδιάμεσων συνοπτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται στην Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά (Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο “ΔΛΠ 34”). Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε συμπέρασμα επί των ενοποιημένων ενδιάμεσων συνοπτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση την επισκόπησή μας.

Εύρος Επισκόπησης

Διενεργήσαμε την επισκόπησή μας σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Αναθέσεων Επισκόπησης (ΔΠΑΕ) 2410 “Επισκόπηση ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που διενεργείται από τον ανεξάρτητο ελεγκτή της οντότητας”. Η επισκόπηση της ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης συνίσταται στην υποβολή διερευνητικών ερωτημάτων κυρίως σε πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για χρηματοοικονομικά και λογιστικά θέματα και στην εφαρμογή αναλυτικών και άλλων διαδικασιών επισκόπησης. Η επισκόπηση έχει ουσιαδώς μικρότερο εύρος από τον έλεγχο, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και συνεπώς, δεν μας δίδει τη δυνατότητα να αποκτήσουμε τη διασφάλιση ότι έχουν περιέλθει στην αντίληψή μας όλα τα σημαντικά θέματα που θα μπορούσαν να εντοπιστούν σε έναν έλεγχο. Κατά συνέπεια δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου.

Συμπέρασμα

Με βάση την επισκόπησή μας, δεν έχει περιέλθει στην αντίληψή μας οτιδήποτε που θα μας έκανε να πιστεύουμε ότι οι συνημμένες ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις δεν έχουν καταρτισθεί, από κάθε ουσιαστή άποψη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 34.

ΠράιςγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 260
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2023

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ανδρέας Ριής
ΑΜ ΣΟΕΛ 65601

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

30 Σεπτεμβρίου 2023

εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2023	31.12.2022
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες		8.400	14.226
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		2.330	2.900
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		689	395
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		1.809	1.962
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	9	35.319	35.561
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων		15.023	13.190
Ακίνητα επενδύσεων		66	71
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		242	208
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους		4.430	4.705
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		176	175
Ενσώματα πάγια στοιχεία	10	1.487	1.565
Λογισμικό		500	431
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		2.741	2.229
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	11	712	495
Σύνολο ενεργητικού		73.924	78.113
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	12	3.362	9.811
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		1.795	1.923
Υποχρεώσεις προς πελάτες	13	56.292	55.192
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	14	2.292	1.731
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		82	63
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος		3	2
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους		16	16
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		215	248
Λοιπά στοιχεία παθητικού	10	2.554	2.627
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	11	25	25
Σύνολο παθητικού		66.636	71.638
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	16	915	915
Ίδιες μετοχές	16	(1)	-
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	16	3.542	3.542
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον		2.807	1.995
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		7.263	6.452
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		25	23
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		7.288	6.475
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		73.924	78.113

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		Από 1.1 έως 30.09.2023	30.09.2022
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		1.997	1.056
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(357)	(108)
Καθαρά έσοδα από τόκους		1.640	948
Έσοδα προμηθειών		329	347
Έξοδα προμηθειών		(56)	(88)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες		273	259
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	4	8	296
Κέρδη / (ζημιές) που προκύπτουν από την παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρώμενων στο αποσβεσμένο κόστος	4	49	60
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)		(7)	(44)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		1.963	1.519
Δαπάνες προσωπικού		(345)	(342)
Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα		(166)	(150)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων και λογισμικού		(140)	(126)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	5	(220)	(160)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη λοιπών κινδύνων	5	(15)	(56)
Κόστος αναδιάρθρωσης	6	(3)	(64)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		1	1
Κέρδη προ φόρων		1.075	622
Φόροι	7	(282)	(170)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		793	452
Διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη / (ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες	11	-	230
Κέρδη περιόδου		793	682
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		2	2
Μετόχους της Τράπεζας		791	680
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	8	€0,86	€0,49
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	8	€0,86	€0,74

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023

εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος	
		30.09.2023	Από 1.1 έως 30.09.2022
Κέρδη περιόδου		793	682
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):			
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:			
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		-	(246)
Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων ("ΕΑΜΛΣΕ"), μετά από φόρους		15	(203)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(20)	(1)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		(1)	18
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα		(6)	(432)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:			
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους επιμετρώμενες στην ΕΑΜΛΣΕ, μετά από φόρους		9	(14)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα		9	(14)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	17	3	(446)
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		796	236
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		2	2
Μετόχους της Τράπεζας		794	234

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023

εκατ €	Όμιλος	
	30.09.2023	30.09.2022
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	782	382
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(194)	(34)
Καθαρά έσοδα από τόκους	588	348
Έσοδα προμηθειών	113	126
Έξοδα προμηθειών	(18)	(37)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	95	89
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(18)	8
Κέρδη / (ζημιές) που προκύπτουν από την παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρώμενων στο αποσβεσμένο κόστος	-	6
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	25	(2)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	690	449
Δαπάνες προσωπικού	(118)	(114)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(67)	(53)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων	(47)	(43)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	(111)	(56)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη λοιπών κινδύνων	(3)	(9)
Κόστος αναδιάρθρωσης	(1)	(2)
Κέρδη προ φόρων	343	172
Φόροι	(81)	(33)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	262	139
Διακοπείσες δραστηριότητες		
Κέρδη/ (Ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	-	(4)
Κέρδη περιόδου	262	135
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	1	1
Μετόχους της Τράπεζας	261	134
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	€0,29	€0,15
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	€0,29	€0,15

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023

Εκατ. €	Όμιλος	
	30.09.2023	30.09.2022
Κέρδη περιόδου	262	135
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):		
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:		
Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους επιμετρώμενες στην ΕΑΜΛΣΕ, μετά από φόρους	(34)	(51)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους	-	1
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους	(2)	-
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	(36)	(50)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:		
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους επιμετρώμενες στην ΕΑΜΛΣΕ, μετά από φόρους	4	(2)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	4	(2)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	(32)	(52)
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	230	83
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	1	1
Μετόχους της Τράπεζας	229	82

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023

εκατ. €	Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας									Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο Κοινές μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο Κοινές μετοχές	Ίδιες μετοχές	Αποθεματικό αξιογράφων στην ΕΑΜΛΣΕ	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ρών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά και αποτ/ματα εις νέον			
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021 & την 1 Ιανουαρίου 2022	915	13.866	-	195	69	(111)	(18)	(199)	(8.967)	5.750	22	5.772
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(459)	(1)	-	18	-	-	(442)	-	(442)
Κέρδη/ (ζημίες) από αξιόγραφα στην ΕΑΜΛΣΕ επαναταξινομούμενα στα αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	(4)	-	-	-	-	4	-	-	-
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	680	680	2	682
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου (Σημείωση 17)	-	-	-	(463)	(1)	-	18	-	684	238	2	240
Συμψηφισμός ζημιών με διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και αποθεματικών (Σημείωση 16)	-	(10.324)	-	-	-	-	-	-	10.324	-	-	-
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξημένες κεφαλαίου θυγατρικών & συνδεδεμένων επιχειρήσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	(1)	-
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2022	915	3.542	-	(268)	68	(111)	-	(199)	2.042	5.989	23	6.012
Κινήσεις μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2022	-	-	-	(5)	(124)	110	-	44	438	463	-	463
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 1 Ιανουαρίου 2023	915	3.542	-	(273)	(56)	(1)	-	(155)	2.480	6.452	23	6.475
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	31	(20)	-	(1)	-	11	21	-	21
Κέρδη/ (ζημίες) από αξιόγραφα στην ΕΑΜΛΣΕ επαναταξινομούμενα στα αποτελέσματα εις νέο	-	-	-	(7)	-	-	-	-	7	-	-	-
Κέρδη περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	791	791	2	793
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου (Σημείωση 17)	-	-	-	24	(20)	-	(1)	-	809	812	2	814
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο την 30 Σεπτεμβρίου 2023	915	3.542	(1)	(249)	(76)	(1)	(1)	(155)	3.289	7.263	25	7.288

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

για την περίοδο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023

εκατ. €	Όμιλος	
	30.09.2023	30.09.2022
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων		
Κέρδη προ φόρων	1.075	858
Προσαρμογές για:		
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λουιτές προσαρμογές:	358	326
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού	140	126
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους και λουιτών δανειακών υποχρεώσεων	19	49
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	244	112
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	8	13
Αναλογία (κέρδων) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(1)	(1)
Αποτέλεσμα από αντιστάθμιση κινδύνου εύλογης αξίας και ταμειακών ροών	(7)	15
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(2)	(3)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	(8)	(10)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	-	(30)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	(73)	29
Δεδουλευμένοι τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	37	2
Δεδουλευμένοι τόκοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(3)	22
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	4
Λουιτές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	4	(2)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	274	958
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(47)	(3)
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	783	(513)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(212)	6
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	197	2.395
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(418)	(1.079)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(29)	152
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(5.365)	825
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(6.448)	(1.674)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.100	2.182
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	(69)	(463)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(40)	(33)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	-	329
Φόρος εισοδήματος που (καταβλήθηκε) / εισπράχθηκε	(39)	(18)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	131	502
Καθαρές ταμειακές ροές από/(για) λειτουργικές δραστηριότητες	(3.658)	2.967
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που πωλήθηκαν	-	214
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2	3
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού	(321)	(118)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	(1)	22
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(6.596)	(6.612)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	4.502	5.683
Καθαρές ταμειακές ροές (για)/από επενδυτικές δραστηριότητες	(2.414)	(808)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λουιτών δανειακών υποχρεώσεων	22	3
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λουιτών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	19	(20)
Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων	(48)	(46)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	8	13
Αγορά ιδίων μετοχών	(9)	(13)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(8)	(63)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(9)	2
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	(6.089)	2.098
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου (βλ. Σημείωση 18)	17.725	16.105
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	11.636	18.203

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών («ΧΑ») το 1880. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, 10559 Αθήνα, Ελλάδα (αριθμ. Γ.Ε.ΜΗ 237901000), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει καταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 182 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Τράπεζα μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει κυρίως λιανική, εταιρική και επενδυτική τραπεζική, διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, συναλλακτική τραπεζική, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, χρηματιστηριακή μεσιτεία, διαχείριση ενεργητικού πελατών, διαχείριση ακίνητης περιουσίας και ασφαλιστικές υπηρεσίες. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, καθώς και στο εξωτερικό μέσω του υποκαταστήματος στην Κύπρο και των θυγατρικών του στη Βόρεια Μακεδονία, στη Ρουμανία, στη Βουλγαρία, στην Κύπρο, στο Λουξεμβούργο, στην Ολλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σε συνέχεια της σχετικής απόφασης της Τράπεζας το 2021, ο Όμιλος τερμάτισε τη δραστηριότητά του στην Αίγυπτο, στη Μάλτα και στο υποκατάστημα στο Λονδίνο και συνεπώς τα υποκαταστήματα στην Αίγυπτο και στο Λονδίνο και οι θυγατρικές NBG Malta Ltd (προηγούμενη επωνυμία NBG Bank Malta Ltd) και NBG Malta Holdings Ltd τέθηκαν σε εκκαθάριση.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Γίκικας Χαρδούβελης

Εκτελεστικά Μέλη

Πάυλος Μυλωνάς

Χριστίνα Θεοφιλίδη

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη

Αβραάμ Γούναρης - Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος

Anne Clementine Marcelle Marion-Bouchacourt

Claude Edgard Louis Ghislain Piret

Wietze Reehoorn

Matthieu Joseph Kiss

Elena Ana Cernat

Αικατερίνη Μπερίτση

Jayaprakasa (JP) Rangaswami

Αθανάσιος Ζαρκαλής

Μη Εκτελεστικό Μέλος - Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (N3864/2010)

Περικλής Δρούγκας

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων το 2024.

Οι παρούσες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί για έκδοση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 6 Νοεμβρίου 2023.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι συνοπτικές ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023 (οι «Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις». Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις και όχι όλη την πληροφόρηση που απαιτείται για τη σύνταξη πλήρων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Συνεπώς, οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις ενοποιημένες Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τον Όμιλο της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «ΔΠΧΑ»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λουπών συνολικών εσόδων, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων παραγώγων), τα οποία έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι λογιστικές αξίες των αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, που έχουν καθορισθεί ως αντισταθμισμένα στοιχεία σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, οι οποίες σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος, προσαρμόζονται έτσι ώστε να καταγράφουν τις μεταβολές της εύλογης αξίας που αποδίδονται στους αντισταθμισμένους κινδύνους.

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν για την προετοιμασία των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια με εκείνες που υιοθετήθηκαν στις ενοποιημένες Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, αφού ελήφθησαν υπόψη οι τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ, όπως αυτές περιγράφονται κατωτέρω στη Σημείωση 2.3 «Νέα και Τροποποιημένα Πρότυπα και Διερμηνείες». Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναμορφώθηκαν προκειμένου να συνάδουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτισθεί στη βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας («going concern») για τον Όμιλο (βλέπε Σημείωση 2.2 «Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας»).

Το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου είναι το Ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρίας. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται σε Ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Λαμβάνοντας υπόψη (α) την σημαντική και επαναλαμβανόμενη κερδοφορία του Ομίλου (β) τα σημαντικά ποσά διαθέσιμων ενεχυρών, καθώς και τους Δείκτες Κάλυψης Ρευστότητας («LCR») και Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης («NSFR»), οι οποίοι είναι αρκετά πάνω από το ελάχιστο εποπτικό όριο του 100% (γ) την τρέχουσα χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») αποκλειστικά μέσω των στοχευμένων πράξεων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης («TLTROs») (δ) τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 («CET1») του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο οποίος υπερέβη τον ελάχιστο δείκτη Συνολικών Κεφαλαίων Απαιτήσεων («OCR»), (ε) την αυξανόμενη υποστήριξη από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (“RRF”), (στ) τα δημοσιονομικά μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του πληθωρισμού και (ζ) την αμελητέα έκθεση του Ομίλου στη Ρωσία και Ουκρανία, την αμελητέα έκθεση της Τράπεζας εξαιτίας των πλημμυρών στη Θεσσαλία και τις ενέργειες της Διοίκησης στην αντιμετώπιση της κρίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για τον Όμιλο, η εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας για την κατάρτιση αυτών των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι κατάλληλη.

Κερδοφορία

Για τη χρήση που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023, τα κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €793 εκατ. για τον Όμιλο, ενώ τα κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €0,86 για τον Όμιλο.

Ρευστότητα

Την 30 Σεπτεμβρίου 2023, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ μέσω πράξεων TLTROs ανήλθε σε €1,9 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €8,1 δισ.). Επιπρόσθετα, την 30 Σεπτεμβρίου 2023, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €25,8 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας, με τους δείκτες ρευστότητας LCR και NSFR να ανέρχονται σε επίπεδα άνω του 100%.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Την 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier 1) («CET1») και ο Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 15,8% και 18,3% αντίστοιχα, υπερβαίνοντας τον προβλεπόμενο Δείκτη CET1 και το Δείκτη Συνολικών Κεφαλαίων Απαιτήσεων ποσοστού 9,77% και 14,58% για το 2023, αντίστοιχα (βλ. Σημείωση 20 «Κεφαλαιακή επάρκεια»).

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Στο 1ο εξάμηνο του 2023, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα επιβραδύνθηκε – λόγω εξάλειψης των έκτακτων ευνοϊκών επιδράσεων που ενίσχυσαν τη δραστηριότητα το 2022 – αλλά παρέμεινε σε ανοδική τάση, με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») να αυξάνεται κατά 2,4% σε ετήσια βάση και να υπερβαίνει τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωζώνης κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες. Συγκεκριμένα, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ – σύμφωνα με τα στοιχεία του 2ου τριμήνου του 2023 που δημοσιεύθηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου – ανήλθε σε 2,7% ετησίως (+1,3% σε εποχικά διορθωμένη τριμηνιαία βάση) το 2ο τρίμηνο του 2023, από 2,0% ετησίως (0,0% σε εποχικά διορθωμένη τριμηνιαία βάση) το 1ο τρίμηνο του 2023, σημειώνοντας έναν από τους ισχυρότερους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης.

Η πλέον σημαντική συνιστώσα της εγχώριας ζήτησης, η ιδιωτική κατανάλωση, αυξήθηκε κατά 2,8% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023, λόγω των υποστηρικτικών συνθηκών στην αγορά εργασίας και της πτώσης των τιμών της ενέργειας που ενίσχυσε την αγοραστική δύναμη. Το μη-μισθολογικό εισόδημα των νοικοκυριών καθώς και η επιχειρηματική κερδοφορία (συμπεριλαμβανομένων κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς εταιρική μορφή) κινήθηκαν επίσης ανοδικά, όπως αντικατοπτρίζεται στον ετήσιο ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου λειτουργικού πλεονάσματος και μικτού εισοδήματος στο σύνολο της οικονομίας (+6,9% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023).

Αντανακλώντας τα ισχυρά επίπεδα εμπιστοσύνης και τις ελκυστικές αποδόσεις, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου ενισχύθηκε κατά 8,1% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023, μετά από ισχυρή ετήσια αύξηση 11,6% το 2022. Η περαιτέρω ενίσχυση της κατασκευαστικής δραστηριότητας, με κινητήρια δύναμη τις κατασκευές κατοικιών (+47,5% ετησίως), ερμηνεύει το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης. Οι καθαρές εξαγωγές συνεισέφεραν 0,1 ποσοστιαία μονάδα στην ετήσια αύξηση του ΑΕΠ το 1ο εξάμηνο του 2023 – έναντι σημαντικής αρνητικής επίδρασης (-2,8 ποσοστιαίες μονάδες) κατά το 2022 – με ώθηση από τον ισχυρό τουρισμό και τις ανθεκτικές, αν και επιβραδυνόμενες, εξαγωγές αγαθών που συνδυάστηκαν με χαμηλότερες δαπάνες για εισαγωγές.

Οι τιμές των οικιστικών ακινήτων αυξήθηκαν κατά 14,5% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023, σημειώνοντας σωρευτική ανατίμηση περίπου 54% μεταξύ του 3ου τριμήνου του 2017 (χαμηλότερο σημείο) και του 2ου τριμήνου του 2023 και προσεγγίζοντας το ιστορικό υψηλό του 2008.

Οι μηνιαίοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας για το 3ο τρίμηνο του 2023 δείχνουν συνέχιση της οικονομικής μεγέθυνσης, με ελαφρώς υψηλότερο ετήσιο ρυθμό από το 1ο εξάμηνο του 2023, με τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τον τουρισμό να υπεραποδίδουν σε σχέση με το μέσο όρο της αγοράς, παρά τις φυσικές καταστροφές. Πράγματι, παρά τη μικρή υποχώρηση του οικονομικού κλίματος το Σεπτέμβριο του 2023 στις 108 μονάδες, ο δείκτης διαμορφώθηκε στις 109,9 μονάδες κατά μέσο όρο το 3ο τρίμηνο του 2023 (από 108,7 το 2ο τρίμηνο του 2023), έναντι μέσου όρου 93,8 μονάδων στην Ευρωζώνη την ίδια περίοδο, με τους τομείς των υπηρεσιών και του λιανικού εμπορίου να παραμένουν σε έδαφος υγιούς επέκτασης. Η τουριστική δραστηριότητα οδεύει προς νέο ιστορικό υψηλό, όπως υποδηλώνεται από την αύξηση των αφίξεων από το εξωτερικό στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών κατά 28,3% ετησίως το 9μηνο του 2023 και την αύξηση των συνολικών τουριστικών εσόδων κατά 20,1% ετησίως το 7μηνο του 2023 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΤτΕ), με αμφότερα τα μεγέθη να υπερβαίνουν τα μέσα επίπεδα των αντίστοιχων περιόδων του 2019, κατά 7,3% και 13,1%, αντίστοιχα. Ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (Purchasing Managers' Index, «PMI») στη μεταποίηση για την Ελλάδα αυξήθηκε στις 53,2 μονάδες, κατά μέσο όρο, τον Ιούλιο-Αύγουστο από 51,9 το 2ο τρίμηνο του 2023, λόγω ανθεκτικότητας της ζήτησης και των παραγγελιών παραγωγής καθώς και μείωσης του κόστους εισροών, αλλά υποχώρησε σε 50,3 το Σεπτέμβριο εξαιτίας της επιβράδυνσης της εξωτερικής ζήτησης και της επανεμφάνισης ορισμένων αναταραχών στην προσφορά όσον αφορά τα αγροτικά προϊόντα και σχετικές πρώτες ύλες. Η αύξηση της απασχόλησης επιταχύνθηκε κατά 1,6% ετησίως τον Ιούλιο-Αύγουστο από 1,7% ετησίως το 2ο τρίμηνο του 2023, λόγω της λιγότερο ευνοϊκής βάσης σύγκρισης σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε χαμηλό σχεδόν 14 ετών, στο 10,9%, τον Ιούλιο-Αύγουστο από 11,3% το 2ο τρίμηνο του 2023. Ο πληθωρισμός βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΔΤΚ») διαμορφώθηκε σε 2,3%, κατά μέσο όρο, το 3ο τρίμηνο του 2023 από 2,5% το 2ο τρίμηνο του 2023, υποχωρώντας στο χαμηλό 2 ετών του 1,6% το Σεπτέμβριο.

Η δημοσιονομική υπεραπόδοση συνεχίστηκε, όπως επιβεβαιώνεται και από την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης στο 2,5% του ΑΕΠ στο 8μηνο του 2023, καθώς και από την εκτίμηση για την πορεία απομείωσης του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 159,3% έως το τέλος του 2023 και στο 152,2% το 2024, υποχωρώντας περαιτέρω στο 135,2% έως το 2026, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2024 και του Προγράμματος Σταθερότητας 2023, αντίστοιχα. Η σταθερή δημοσιονομική απόδοση – με στόχο για πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 1,1% του ΑΕΠ για το 2023 και 2,1% του ΑΕΠ για το 2024, σύμφωνα με το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2024 – σε συνδυασμό με την καταγεγραμμένη πρόοδο στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και το θετικό αντίκτυπο του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας («TAA») στην ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας, έθεσαν τις βάσεις για την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας. Συγκεκριμένα, μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου, το ελληνικό αξιόχρεο επανήλθε – έπειτα από 13 χρόνια – στην επενδυτική βαθμίδα από τους οίκους αξιολόγησης R&I, Score και DBRS, ενώ στα μέσα Σεπτεμβρίου, η Moody's αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας κατά δύο βαθμίδες σε «Ba1» (μόλις ένα επίπεδο κάτω από την επενδυτική διαβάθμιση του συγκεκριμένου οίκου αξιολόγησης), στο ίδιο επίπεδο με τους οίκους S&P και Fitch.

Ωστόσο, νέες πηγές μακροοικονομικού και γεωπολιτικού κινδύνου ενέσκηψαν την περίοδο Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 2023. Συγκεκριμένα:

- Οι ζημιές στην αγροτική παραγωγή που προκλήθηκαν από την καταιγίδα «Daniel», που έπληξε την κεντρική Ελλάδα στις αρχές Σεπτεμβρίου και οδήγησε σε καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία, αναμένεται να έχουν μάλλον μικρό αρνητικό αντίκτυπο στην τροχιά του ΑΕΠ για το σύνολο της ελληνικής οικονομίας κατά το 4^ο τρίμηνο του 2023, και να οδηγήσουν σε προσωρινή επιτάχυνση του ήδη υψηλού πληθωρισμού στα τρόφιμα. Αυτή η πηγή αβεβαιότητας, σε συνδυασμό με μία εκ νέου αύξηση των τιμών ενέργειας, οδήγησαν στην αποδυνάμωση των δεικτών εμπιστοσύνης των καταναλωτών καθώς και της βιομηχανίας. Ωστόσο, οι πρόσθετες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου σε έργα ανασυγκρότησης αναμένεται να ενισχύσουν την ανάπτυξη το 2024-2025, αντισταθμίζοντας σε μεγάλο βαθμό τις εμμένουσες απώλειες στην παραγωγή.
- Επιπλέον, η κλιμάκωση της σύγκρουσης Χαμάς-Ισραήλ τον Οκτώβριο, εκτός από το σημαντικό ανθρωπιστικό κόστος, αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις και στις οικονομικές συνθήκες, οι οποίες είναι δύσκολο να προσδιοριστούν πλήρως επί του παρόντος. Εάν η σύγκρουση δεν επεκταθεί στην ευρύτερη περιοχή, με εμπλοκή και άλλων χωρών στη Μέση Ανατολή, ο αντίκτυπος τόσο στην

παγκόσμια οικονομία όσο και στην Ελλάδα θα περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό στις υψηλότερες τιμές ενέργειας, με τις τιμές του φυσικού αερίου και του πετρελαίου να έχουν ήδη κινηθεί σε υψηλότερα επίπεδα μετά την έναρξη της σύγκρουσης. Ωστόσο, θα πρέπει να τονισθεί, ότι σημαντικοί κίνδυνοι θα μπορούσαν να προκύψουν στην περίπτωση μιας ευρύτερης περιφερειακής σύγκρουσης και ενεργοποίησης τρομοκρατικών ομάδων στην Ευρώπη ή αλλού, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερες αυξήσεις στις τιμές ενέργειας, ασκώντας πιέσεις στις οικονομικές σχέσεις Ελλάδας-Ισραήλ, και επηρεάζοντας άμεσα και έμμεσα τους σχετικούς τομείς (π.χ. τουρισμό, εξαγωγές αγαθών, επενδύσεις). Αυτοί οι κίνδυνοι θα μπορούσαν να επιδεινωθούν περαιτέρω συνδυαζόμενοι και με τις επιδράσεις από το συνεχιζόμενο πόλεμο στην Ουκρανία.

- Η έντονη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής, που αντικατοπτρίζεται στην αύξηση των βασικών επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά 450 μονάδες βάσης την περίοδο από τον Ιούλιο του 2022 έως το Σεπτέμβριο του 2023, άρχισε να ασκεί πιέσεις στο ρυθμό μεταβολής των τραπεζικών πιστώσεων. Η επιβράδυνση αυτή ακολούθησε τη σημαντική ενίσχυση της πιστωτικής επέκτασης, ιδίως στον εταιρικό τομέα τα τελευταία 3 έτη. Η αξία των συνολικών χορηγήσεων προς τον ιδιωτικό τομέα επιβραδύνθηκε στο 2,1% ετησίως τον Σεπτέμβριο του 2023 (από 6,3% ετησίως τον Δεκέμβριο του 2022), κυρίως λόγω της επιβράδυνσης των δανείων προς τον εταιρικό τομέα στο 4,9% σε ετήσια βάση (από 12,3% ετησίως το Δεκέμβριο). Ωστόσο, τα υπόλοιπα των τραπεζικών καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα παρέμειναν κοντά σε υψηλό 12½ ετών, στα €191,7 δισ. τον Σεπτέμβριο του 2023, λόγω της αξιοσημείωτης ανάκαμψης των προθεσμιακών καταθέσεων, από το 2022, αλλά και παράλληλη ενίσχυση από την αύξηση των επιτοκίων της συγκεκριμένης κατηγορίας καταθέσεων.

Όσον αφορά το ενδεχόμενο ευνοϊκών επιδράσεων, σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο της Εθνικής Τράπεζας («ΕΤΕ»), η ελληνική οικονομία αναμένεται να συνεχίσει να υπερβαίνει τις επιδόσεις της Ευρωζώνης για το υπόλοιπο του 2023 και το 2024, επιβεβαιώνοντας τις βασικές εκτιμήσεις της ΕΤΕ, λόγω: α) της σημαντικής αναπτυξιακής συνεισφοράς των επενδύσεων, χάρη στις ισχυρές ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις, τον αυξανόμενο αντίκτυπο του ΤΑΑ καθώς και τις ανοδικές εισροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων («ΑΞΕ») τα τελευταία έτη β) τη θετική δυναμική των υπηρεσιών (ιδιαίτερως του τουρισμού), γ) την αύξηση της απασχόλησης και των μισθών και δ) την αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου σε επενδυτική βαθμίδα και τις πιθανές μελλοντικές αναβαθμίσεις από άλλους σημαντικούς οίκους αξιολόγησης που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τις οικονομικές επιδόσεις, μέσω θετικών επιδράσεων στο οικονομικό κλίμα, στη διάθεση για ανάληψη κινδύνου, στις συνθήκες ρευστότητας, στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και στις ΑΞΕ.

2.3 Νέα και Τροποποιημένα Πρότυπα και Διερμηνείες

Νέα πρότυπα που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023

-ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια και Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Το ΔΠΧΑ 17, το οποίο εκδόθηκε τον Μάιο του 2017, συμπεριλαμβάνει τροποποιήσεις που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2020 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση καθώς και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω προτύπου και σκοπός του είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες που απεικονίζουν ακριβοδίκαια τα συμβόλαια αυτά. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με συνεπή τρόπο. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο έχει εγκριθεί από την Ε.Ε.

Λόγω της πώλησης της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρείας της Τράπεζας, Εθνική Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών («Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α.»), την 31 Μαρτίου 2022, δεν υπήρξε σημαντική επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17.

Τροποποιήσεις σε υπάρχοντα πρότυπα που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023

- Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια (Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 4). Η τροποποίηση, η οποία έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ, εισάγει δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα: α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα αντί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, πριν από την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (δηλ. τη διαφορά μεταξύ των ποσών που θα αναγνωρίζονταν στα αποτελέσματα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και των ποσών που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με το ΔΛΠ 39) – «μέθοδος επικάλυψης», και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως στον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 – «μέθοδος αναβολής». Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39.

Η τροποποίηση «Παράταση της Προσωρινής Εξαίρεσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά) επέκτεινε την ημερομηνία λήξης της παράτασης που περιγράφεται παραπάνω από την 1 Ιανουαρίου 2021 στην 1 Ιανουαρίου 2023.

Την 31 Μαρτίου 2022, ο Όμιλος εκποίησε την ασφαλιστική θυγατρική του, Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α.. Η Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. εφάρμοσε την τροποποίηση αυτή, κάνοντας χρήση της «μεθόδου αναβολής» μέχρι την ημερομηνία της πώλησης.

- ΔΛΠ 1 και Οδηγία Εφαρμογής των ΔΠΧΑ Αρ. 2 (Τροποποιήσεις): Γνωστοποίηση Λογιστικών Πολιτικών (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι τροποποιήσεις αντικαθιστούν την απαίτηση γνωστοποίησης «σημαντικών» λογιστικών πολιτικών με την απαίτηση γνωστοποίησης «ουσιωδών» λογιστικών πολιτικών. Περαιτέρω τροποποιήσεις εξηγούν πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει ως ουσιώδη μια λογιστική πολιτική. Περιλαμβάνονται παραδείγματα για το πότε μία λογιστική πολιτική είναι πιθανό να είναι ουσιώδης. Το Συμβούλιο ανέπτυξε οδηγίες και παραδείγματα προκειμένου να εξηγηθεί και να υποστηρίξει την εφαρμογή της «μεθόδου ουσιαστικότητας σε τέσσερα βήματα». Ο Όμιλος αξιολογεί τις επιπτώσεις αυτής της τροποποίησης, αλλά λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι «σημαντικές» λογιστικές πολιτικές, που γνωστοποιήθηκαν στη Σημείωση 2 «Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών» της Ετήσιας

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, περιλαμβάνουν όλες τις «ουσιώδεις» λογιστικές πολιτικές, ο Όμιλος αναμένει να γνωστοποιήσει λιγότερες λογιστικές πολιτικές στο μέλλον.

- **ΔΛΠ 8 (Τροποποίηση): Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση αντικαθιστά τον ορισμό της αλλαγής σε λογιστικές εκτιμήσεις με τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων. Σύμφωνα με τον νέο ορισμό οι λογιστικές εκτιμήσεις αποτελούν «νομισματικά ποσά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα επιμέτρησης». Λογιστικές εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις που οι λογιστικές πολιτικές απαιτούν, για στοιχεία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, τρόπο επιμέτρησης που υπόκειται σε αβεβαιότητα επιμέτρησης. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι αλλαγές σε λογιστικές εκτιμήσεις που προέρχονται από νέες πληροφορίες ή νέες εξελίξεις δεν αποτελούν διόρθωση σφάλματος. Δεν υπήρξε επίδραση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από την υιοθέτηση της τροποποίησης.

- **ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις): Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι εν λόγω τροποποιήσεις διευκρινίζουν και περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης που παρέχεται από το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» και επιτρέπει στα ιδρύματα να μην αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου και μιας υποχρέωσης. Σχετικά με τις μισθώσεις και τις υποχρεώσεις αποκατάστασης, καθώς αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της ανωτέρω εξαίρεσης, οι εταιρίες πλέον θα πρέπει να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενους φόρους, όταν προβαίνουν σε αναγνώριση τόσο ενός περιουσιακού στοιχείου όσο και μιας υποχρέωσης. Από την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις», ο Όμιλος έχει θεωρήσει το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με μισθώσεις ως μια ενιαία συναλλαγή. Κατά συνέπεια, κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης, το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης συμψηφίζει το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης. Οι καθαρές προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από μετέπειτα μεταβολές του δικαίωματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων από μισθώσεις, καταλήγουν μεταγενέστερα σε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1 Ιανουαρίου 2023, η οποία υπόκειται στα κριτήρια ανακτησιμότητας που θέτει το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος». Δεν υπήρξε επίδραση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από την υιοθέτηση αυτών των τροποποιήσεων.

- **ΔΠΧΑ 17 (Τροποποιήσεις): Αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 ΚΑΙ ΔΠΧΑ 9- Συγκριτική πληροφόρηση** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση είναι μια μεταβατική επιλογή, που σχετίζεται με συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Λόγω της πώλησης της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρείας της Τράπεζας, Εθνική Α.Ε.Γ.Α., τον Μάρτιο του 2022, δεν υπήρξε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από την υιοθέτηση της τροποποίησης.

- **ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις): Διεθνής φορολογική μεταρρύθμιση – Πρότυποι κανόνες του δεύτερου πυλώνα** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια υποχρεωτική προσωρινή εξαίρεση από τη λογιστικοποίηση των αναβαλλόμενων φόρων που προκύπτουν από τη διεθνή φορολογική μεταρρύθμιση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Οι τροποποιήσεις εισάγουν επίσης στοχευμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης. Η προσωρινή εξαίρεση ισχύει άμεσα και αναδρομικά, σύμφωνα με το ΔΛΠ 8, ενώ οι στοχευμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης, θα ισχύουν για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2023.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων που ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2023 εγκρίθηκαν από την ΕΕ, με εξαίρεση τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 Φόρος Εισοδήματος (Διεθνής φορολογική μεταρρύθμιση – Πρότυποι κανόνες του δεύτερου πυλώνα), οι οποίες δεν έχουν, ακόμη, εγκριθεί από την ΕΕ.

Τροποποιήσεις σε υφιστάμενα πρότυπα που τέθηκαν σε ισχύ μετά το 2023

- **ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις): Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες ανάλογα με τα δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι τροποποιήσεις, επίσης, διευκρινίζουν ότι η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας για το αν θα εξασκήσει το δικαίωμά της να αναβάλλει το διακανονισμό μιας υποχρέωσης και ότι ο διακανονισμός αναφέρεται σε μεταφορά στον αντισυμβαλλόμενο χρημάτων, μετοχικών τίτλων, άλλων περιουσιακών στοιχείων ή υπηρεσιών. Οι τροποποιήσεις αναμένεται να είναι σε ισχύ για ετήσιες περιόδους με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά, με δυνατότητα για πρόωρη υιοθέτηση.

- **ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση): Υποχρέωση Μίσθωσης σε Πώληση και Επαναμίσθωση** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης όπου ορισμένες ή όλες οι πληρωμές μισθωμάτων είναι μεταβλητές πληρωμές που δεν εξαρτώνται από δείκτη ή επιτόκιο είναι πιο πιθανό να επηρεαστούν. Οι απαιτήσεις εφαρμόζονται αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

- **ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις): Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με ρήτρες** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Οι νέες τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν το δικαίωμα αναβολής διακανονισμού υπόκειται στη συμμόρφωση της οικονομικής οντότητας με καθορισμένους όρους (ρήτρες), αυτή η τροποποίηση θα ισχύει μόνο για συνθήκες που υφίστανται όταν η συμμόρφωση εξετάζεται κατά ή πριν από την ημερομηνία αναφοράς. Επιπροσθέτως, οι τροποποιήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση των πληροφοριών που παρέχει μια οικονομική οντότητα όταν το δικαίωμά της να αναβάλλει τον διακανονισμό μιας υποχρέωσης υπόκειται σε συμμόρφωση με ρήτρες εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς.

- **ΔΛΠ 7 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) - Γνωστοποιήσεις: Χρηματοοικονομικές Συμφωνίες Προμηθευτών** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά). Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις Χρηματοοικονομικές Συμφωνίες τους με Προμηθευτές (Supplier Finance Arrangements), όπως όρους και προϋποθέσεις, λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αποτελούν μέρος τέτοιων συμφωνιών, εύρος ημερομηνιών λήξης πληρωμών και πληροφορίες κινδύνου ρευστότητας.

- **ΔΛΠ 21 (Τροποποιήσεις): Οι επιπτώσεις των Μεταβολών στις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες - Έλλειψη Ανταλλαξιμότητας** (ισχύει για χρήσεις με έναρξη από την 1η Ιανουαρίου 2025 και μετά). Οι τροποποιήσεις προσδιορίζουν πότε ένα νόμισμα είναι ανταλλάξιμο σε άλλο νόμισμα και πότε δεν είναι και διευκρινίζουν πώς μια οικονομική οντότητα καθορίζει τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα εφαρμόζεται όταν ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο. Ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο σε ένα άλλο νόμισμα, εάν μια οικονομική οντότητα μπορεί να αποκτήσει μόνο ένα ασήμαντο ποσό του άλλου νομίσματος. Όταν ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο κατά την ημερομηνία επιμέτρησης, μια οικονομική οντότητα εκτιμά την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία ως την ισοτιμία που θα ίσχυε σε μια εύρυθμη συναλλαγή μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης και που θα αντικατόπτριζε πιστά τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν τη γνωστοποίηση πληροφοριών που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν τον αντίκτυπο της μη ανταλλαξιμότητας ενός νομίσματος.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων δεν έχουν, ακόμη, εγκριθεί από την ΕΕ. Ο Όμιλος εξετάζει την επίδραση από τις ανωτέρω τροποποιήσεις.

2.4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά τη σύνταξη των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργήθηκαν από τη Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου και οι κύριες πηγές αβεβαιότητας εκτιμήσεων ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των Ετήσιων ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, εκτός από:

Πληροφορίες για μελλοντικές τάσεις

Στο 1ο εξάμηνο του 2023, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα επιβραδύνθηκε – λόγω εξάλειψης των έκτακτων ευνοϊκών επιδράσεων που ενίσχυσαν τη δραστηριότητα το 2022 – αλλά παρέμεινε σε ανοδική τροχιά, με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») να αυξάνεται κατά 2,4% σε ετήσια βάση και να υπερβαίνει τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωζώνης κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες. Συγκεκριμένα, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ – σύμφωνα με τα στοιχεία του 2ου τριμήνου του 2023 (τελευταία διαθέσιμα) που δημοσιεύθηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2023 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή («ΕΛΣΤΑΤ»)– ανήλθε σε 2,7% ετησίως το 2ο τρίμηνο του 2023, από 2,0% ετησίως το 1ο τρίμηνο του 2023.

Η πλέον σημαντική συνιστώσα της εγχώριας ζήτησης, η ιδιωτική κατανάλωση, αυξήθηκε κατά 2,8% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023, λόγω των υποστηρικτικών συνθηκών στην αγορά εργασίας και της πτώσης των τιμών της ενέργειας που ενίσχυσαν την αγοραστική δύναμη. Το μη-μισθολογικό εισόδημα των νοικοκυριών, καθώς και η επιχειρηματική κερδοφορία (συμπεριλαμβανομένων κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς εταιρική μορφή) κινήθηκαν επίσης ανοδικά, όπως αντικατοπτρίζεται στον ετήσιο ρυθμό αύξησης του ακαθάριστου λειτουργικού πλεονάσματος και μικτού εισοδήματος στο σύνολο της οικονομίας (+6,9% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023).

Αντανακλώντας το ισχυρό επίπεδο εμπιστοσύνης και τις ελκυστικές αποδόσεις, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου ενισχύθηκε κατά 8,1% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023, μετά από ισχυρή ετήσια αύξηση 11,7% το 2022, υποστηριζόμενος από την επιταχυνόμενη οικοδομική δραστηριότητα.

Οι εξωτερικές ανισορροπίες περιορίστηκαν – οι καθαρές εξαγωγές (στοιχεία εθνικών λογαριασμών, ΕΛΣΤΑΤ) συνεισέφεραν 0,1 ποσοστιαία μονάδα στην ετήσια αύξηση του ΑΕΠ το 1ο εξάμηνο του 2023, ενώ το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών, Τράπεζα της Ελλάδος, «ΤΤΕ») μειώθηκε κατά 38,0% ετησίως, στα €6,8 δισ. ή 3,1% του ΑΕΠ, το 8μηνο του 2023 – με ώθηση από τον ισχυρό τουρισμό και τις ανθεκτικές, αν και επιβραδυνόμενες, εξαγωγές αγαθών που συνδυάστηκαν με χαμηλότερες δαπάνες για εισαγωγές.

Οι τιμές των οικιστικών ακινήτων αυξήθηκαν κατά 14,5% ετησίως το 1ο εξάμηνο του 2023, σημειώνοντας σωρευτική ανατίμηση περίπου 54% μεταξύ του 3ου τριμήνου του 2017 (χαμηλότερο σημείο) και του 2ου τριμήνου του 2023 και προσεγγίζοντας το ιστορικό υψηλό του 2008.

Οι μηνιαίοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας για το 3ο τρίμηνο του 2023 δείχνουν συνέχιση της οικονομικής μεγέθυνσης, με ελαφρώς υψηλότερο ετήσιο ρυθμό από το 1ο εξάμηνο του 2023, με τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τον τουρισμό να υπεραποδίδουν σε σχέση με το μέσο όρο της αγοράς, παρά τις φυσικές καταστροφές. Η τουριστική δραστηριότητα οδεύει προς νέο ιστορικό υψηλό, όπως υποδηλώνεται από την αύξηση των αφίξεων από το εξωτερικό στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών κατά 28,3% ετησίως το 9μηνο του 2023 και την αύξηση των συνολικών τουριστικών εσόδων κατά 15,3% ετησίως το 8μηνο του 2023. Ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (Purchasing Managers' Index, «PMI») στη μεταποίηση για την Ελλάδα αυξήθηκε στις 53,2 μονάδες, κατά μέσο όρο, τον Ιούλιο-Αύγουστο του 2023 από 51,9 το 2ο τρίμηνο του 2023, λόγω ανθεκτικότητας της ζήτησης και των παραγγελιών καθώς και μείωσης του κόστους εισροών, αλλά υποχώρησε στις 50,3 μονάδες το Σεπτέμβριο εξαιτίας της επιβράδυνσης της εξωτερικής ζήτησης και της επανεμφάνισης ορισμένων ελλείψεων στην προσφορά όσον αφορά τα αγροτικά προϊόντα. Αντιστοίχως, παρά τη μικρή υποχώρηση του οικονομικού κλίματος το Σεπτέμβριο του 2023, ο δείκτης Economic Sentiment Indicator («ESI») ενισχύθηκε στις 109,9 μονάδες κατά μέσο όρο το 3ο τρίμηνο του 2023 – έναντι μέσου όρου 93,8 μονάδων στην Ευρωζώνη την ίδια περίοδο – από 108,7 το 2ο τρίμηνο του 2023.

Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε χαμηλό σχεδόν 14 ετών, στο 10,9%, τον Ιούλιο-Αύγουστο από 11,3% το 2ο τρίμηνο του 2023, με την αύξηση της απασχόλησης να διατηρεί τη δυναμική της (+1,6% ετησίως).

Ο πληθωρισμός βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή («ΔΤΚ») επιβραδύνθηκε περαιτέρω στο 2,3%, κατά μέσο όρο, το 3ο τρίμηνο του 2023 από 2,5% το 2ο τρίμηνο του 2023, υποχωρώντας στο χαμηλό 2 ετών του 1,6% το Σεπτέμβριο του 2023.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Η δημοσιονομική υπεραπόδοση συνεχίστηκε, με το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2024 να προβλέπει την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης στο 1,1% του ΑΕΠ για το 2023 και 2,1% του ΑΕΠ για το 2024, σε συνδυασμό με τη σταθερή πορεία απομείωσης του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 159,3% έως το τέλος του 2023 και στο 152,2% το 2024, υποχωρώντας περαιτέρω στο 135,2% έως το 2026, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Προσχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2024 και του Προγράμματος Σταθερότητας 2023, αντίστοιχα.

Η ισχυρή μακροοικονομική και δημοσιονομική απόδοση, σε συνδυασμό με την καταγεγραμμένη πρόοδο στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και το θετικό αντίκτυπο του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας («ΤΑΑ») στην οικονομική ανάπτυξη, και ιδίως στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, συνέβαλαν στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα. Συγκεκριμένα, μεταξύ Ιουλίου και Οκτωβρίου, το ελληνικό αξιόχρεο επανήλθε – έπειτα από 13 χρόνια – στην επενδυτική βαθμίδα από τους οίκους αξιολόγησης R&I, Score, DBRS και S&P, ενώ στα μέσα Σεπτεμβρίου, η Moody's αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας κατά δύο βαθμίδες σε «Ba1» (μόλις ένα επίπεδο κάτω από την επενδυτική διαβάθμιση του συγκεκριμένου οίκου αξιολόγησης), στο ίδιο επίπεδο με τον οίκο Fitch.

Σε αυτό το περιβάλλον, το ΑΕΠ της Ελλάδας αναμένεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας, να αυξηθεί με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,3% την περίοδο 2023-2027 στο βασικό σενάριο, ενώ στο αισιόδοξο και στο δυσμενές σενάριο προβλέπονται μέσοι ετήσιοι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ 3,4% και 0,1%, αντίστοιχα, την ίδια περίοδο. Και τα τρία σενάρια αντιπροσωπεύουν μια επικαιροποιημένη αξιολόγηση των μακροοικονομικών προοπτικών, με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για τις οικονομικές συνθήκες και τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου. Οι αντίστοιχες σταθμισμένες προβλέψεις που προκύπτουν από τα παραπάνω σενάρια συνάδουν με τις τελευταίες διαθέσιμες προβλέψεις από επίσημους φορείς, καθώς και τους φορείς του ιδιωτικού τομέα αλλά και των προβλέψεων των οίκων αξιολόγησης που αποτελούν την πιο πρόσφατη πηγή εκτιμήσεων. Η στάθμιση της πιθανότητας υλοποίησης των τριών μακροοικονομικών σεναρίων, δηλαδή του βασικού, του αισιόδοξου και του δυσμενούς, παρέμεινε ίδια με εκείνη της 31ης Δεκεμβρίου 2022. Συγκεκριμένα, δόθηκε στάθμιση πιθανότητας 55%, 20% και 25%, αντίστοιχα.

Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποιεί η Τράπεζα σχετίζονται με ελληνικούς οικονομικούς παράγοντες, ενώ οι ΑΠΖ επηρεάζονται κυρίως από τις μεταβολές του ΑΕΠ και του Δείκτη Τιμών Οικιστικών Ακινήτων (House Price Index, «HPI»). Η αύξηση του ΑΕΠ επηρεάζει, άμεσα ή έμμεσα, όλο το φάσμα των προβλεπόμενων μακροοικονομικών μεταβλητών που εξαρτώνται από την πορεία του ΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένου του HPI. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στο βασικό σενάριο αναμένεται να ανέλθει σε 2,5%, κατά μέσο όρο, το 2023 και σε 2,6% το 2024 από 6,0% το 2022. Για τον HPI, οι τιμές που αντιστοιχούν στο αισιόδοξο σενάριο θεωρούνται εξωγενώς ίσες με εκείνες του βασικού σεναρίου κατά την περίοδο πρόβλεψης, λόγω της αβεβαιότητας και των ιδιοσυγκρασιακών παραγόντων που επενεργούν στην εν λόγω αγορά υπό την τρέχουσα συγκυρία. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του HPI στο βασικό και το αισιόδοξο σενάριο για την περίοδο 2023-2027 προβλέπεται στο 5,1%, κατά μέσο όρο, έναντι 3,1% την ίδια περίοδο σύμφωνα με το δυσμενές σενάριο.

Μια πληθώρα παραγόντων εξακολουθεί να επηρεάζει τις προβλέψεις ΑΠΖ, με τους κυριότερους κινδύνους να σχετίζονται με:

- i) Την έντονη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ ως απάντηση στον επίμονο πληθωρισμό, ο οποίος συνοδεύτηκε από τις υψηλότερες αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων το 3ο τρίμηνο του 2023, καθώς η αγορά τείνει να προεξοφλεί υψηλά επιτόκια για μεγαλύτερη περίοδο σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις, που άρχισε να ασκεί πιέσεις στο ρυθμό μεταβολής των τραπεζικών πιστώσεων. Στην πραγματικότητα, τα υψηλότερα επιτόκια σε συνδυασμό με τις αυξημένες αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων οδηγούν σε επιβράδυνση των τραπεζικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα, καθώς η ζήτηση για δάνεια εξασθενεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στη ευρωζώνη, θέτοντας πρόσθετες δημοσιονομικές προκλήσεις για τις χώρες που πρέπει να αναχρηματοδοτήσουν μεγάλα ποσά δημόσιου χρέους τα επόμενα χρόνια, όπως η Ιταλία.
- ii) Την προσωρινή επιτάχυνση του πληθωρισμού τροφίμων στην Ελλάδα που αναμένεται το 4ο τρίμηνο του 2023, λόγω των ανοδικών πιέσεων στις τιμές τροφίμων, μετά τις ζημιές στη γεωργική παραγωγή που προκάλεσε η κακοκαιρία Daniel, η οποία έπληξε την κεντρική Ελλάδα το Σεπτέμβριο.
- iii) Μια πιθανή αναζωπύρωση των εντάσεων στην αγορά ενέργειας, μετά την κλιμάκωση της σύγκρουσης Χαμάς-Ισραήλ τον Οκτώβριο, θα μπορούσε να επηρεάσει τις παγκόσμιες ενεργειακές ροές – οδηγώντας σε ανάκαμψη των τιμών της ενέργειας και νέα επιτάχυνση του πληθωρισμού τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε περιφερειακό επίπεδο – ή/και την παραγωγή. Πρόσθετες πιέσεις θα μπορούσαν να προκύψουν στην περίπτωση μιας νέας κλιμάκωσης της κρίσης στην Ουκρανία, η οποία θα μπορούσε να επιδεινωθεί από μια κρίση στη Μέση Ανατολή, δημιουργώντας αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη, στον πληθωρισμό και στις χρηματοπιστωτικές αγορές.
- iv) Περαιτέρω καθοδικοί κίνδυνοι θα μπορούσαν να προκύψουν σε περίπτωση ευρύτερης περιφερειακής σύγκρουσης – στην οποία εμπλέκονται άλλες χώρες στη Μέση Ανατολή – και ενεργοποίησης τρομοκρατικών ομάδων στην Ευρώπη ή αλλού, ενδεχομένως επηρεάζοντας αρνητικά τον τουρισμό, το εξωτερικό εμπόριο και τις επενδύσεις, καθώς και δημιουργώντας πρόσθετες μεταναστευτικές ροές από τις πληγείσες περιοχές.

Ο Όμιλος θα συνεχίσει να αξιολογεί τις ΑΠΖ και τις σχετικές οικονομικές συνθήκες κάθε τρίμηνο, προκειμένου να αποτυπώνει έγκαιρα τυχόν μεταβολές αναφορικά με τους παράγοντες αβεβαιότητας που περιβάλλουν τις μακροοικονομικές προοπτικές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3 Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος παρακολουθεί τις δραστηριότητές του μέσω των ακόλουθων επιχειρηματικών τομέων:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες πελάτες, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (επιχειρήσεις με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.). Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων και ψηφιακών δικτύων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών προϊόντων (στεγαστικά, καταναλωτικά και χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις), καρτών (χρεωστικές, πιστωτικές και προπληρωμένες κάρτες), καταθετικών, επενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων, καθώς επίσης και ευρύ φάσμα άλλων παραδοσιακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων και τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας εκτός των πιστοδοτήσεων που μεταφέρθηκαν στη μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Μονάδα πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης & Specialized Asset Solutions

Προκειμένου (α) να διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τα δάνεια σε καθυστέρηση, τα μη εξυπηρετούμενα και τα καταγγελλόμενα δάνεια και (β) να διασφαλίσει πλήρη συμμόρφωση με την Πράξη 42/30.5.2014 και την Πράξη 47/9.2.2015 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος και τον Κώδικα Δεοντολογίας (άρθρο 1 παρ.2 Ν. 4224/2013), η Τράπεζα συνέστησε δύο ανεξάρτητες μονάδες, η πρώτη υπεύθυνη για τη διαχείριση των δανείων λιανικής τραπεζικής (Μονάδα Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής («ΔΑΛΤ»)) και η δεύτερη για δάνεια επιχειρηματικής τραπεζικής (Μονάδα Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης («ΜΕΠΕΔ»)), οι οποίες έχουν τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση των εν λόγω δανείων. Το 2022, μια νέα επιχειρηματική μονάδα διαμορφώθηκε («Specialized Asset Solutions» «SAS») για την αξιοποίηση των αναδυόμενων ευκαιριών δημιουργίας εσόδων στο εξελισσόμενο οικοσύστημα διαχείρισης χαρτοφυλακίων ΜΕΑ και επενδυτών (π.χ. acquisition financing, χρηματοδότηση απόκτησης ακινήτων («REOCo») financing).

Χρηματαγορών – κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας χρηματαγορών – κεφαλαιαγορών και διαχείρισης περιουσίας περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Μέχρι την 31 Μαρτίου 2022, ο Όμιλος προσέφερε ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. είχε ταξινομηθεί στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και στις διακοπείσες δραστηριότητες. Την 31 Μαρτίου 2022, ολοκληρώθηκε η πώληση της Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. στην CVC Capital Partners (βλ. Σημείωση 22 «Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές»).

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό. Τα κέρδη ή οι ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 περιλαμβάνουν την CAC Coral Ltd. Η πώληση της CAC Coral Ltd ολοκληρώθηκε την 15 Ιουλίου 2022 (βλ. Σημείωση 22 «Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές»).

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ιδιόκτητης ακίνητης περιουσίας, τις αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανομημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου.

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.9.2023	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης & SAS	Χρηματο-γορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.152	480	72	(134)	-	73	(3)	1.640
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	134	93	8	17	-	12	9	273
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	-	(1)	(1)	132	-	12	(92)	50
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.286	572	79	15	-	97	(86)	1.963
Άμεσες δαπάνες	(249)	(30)	(4)	(16)	-	(38)	(77)	(414)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽¹⁾	(138)	13	(290)	10	-	(17)	(53)	(475)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	1	1
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων Φόροι	899	555	(215)	9	-	42	(215)	1.075 (282)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες								793
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(2)
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας								791
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	36	2	1	1	-	3	97	140
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(10)	(55)	269	(24)	-	17	38	235

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού.

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.9.2022	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης & SAS	Χρηματογορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	213	394	104	201	-	55	(19)	948
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	134	83	8	16	-	13	5	259
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(14)	20	(4)	327	-	19	(36)	312
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	333	497	108	544	-	87	(50)	1.519
Άμεσες δαπάνες	(244)	(31)	(5)	(16)	-	(39)	(62)	(397)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων ⁽²⁾	(102)	(90)	(187)	(21)	-	(8)	(93)	(501)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	1	1
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων Φόροι	(13)	376	(84)	507	-	40	(204)	622 (170)
Κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες								452
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(2)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	240	(10)	-	230
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας								680
Αποσβέσεις ⁽²⁾	30	2	1	1	-	4	88	126
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(43)	56	162	8	-	8	25	216

⁽²⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων, ενσώματων παγίων στοιχείων και λογισμικού.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης & SAS	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2023							
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα	7.447	24.171	2.298	27.489	2.621	4.514	68.540
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	4.672
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	658	-	-	54	712
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων							73.924
Υποχρεώσεις ανά τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2023							
Υποχρεώσεις ανά τομέα	46.997	5.659	205	8.871	1.660	3.200	66.592
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	19
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	-	-	-	25	25
Σύνολο υποχρεώσεων							66.636
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2022							
Περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα	7.352	23.693	3.054	31.694	2.608	4.304	72.705
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	4.913
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	438	-	-	57	495
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων							78.113
Υποχρεώσεις ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2022							
Υποχρεώσεις ανά τομέα	45.411	6.364	180	14.552	1.794	3.294	71.595
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους	-	-	-	-	-	-	18
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	-	-	-	-	25	25
Σύνολο υποχρεώσεων							71.638

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Ανάλυση εσόδων από προμήθειες ανά τομέας δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.9.2023	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- τικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης & SAS	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών & επενδυτικής τραπεζικής	2	-	-	12	-	-	14
Λιανικής τραπεζικής	75	-	2	-	9	2	88
Επιχειρηματικής τραπεζικής	11	73	3	2	2	1	92
Τραπεζικών εργασιών διαμεσολάβησης και καταθέσεων	75	22	4	2	10	10	123
Διαχείρισης κεφαλαίων	-	-	-	12	-	-	12
Σύνολο εσόδων από προμήθειες	163	95	9	28	21	13	329

Από 1.1 έως 30.9.2022	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρημα- τικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Μονάδας πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης & SAS	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών & επενδυτικής τραπεζικής	1	-	-	11	-	-	12
Λιανικής τραπεζικής	115	-	4	-	9	-	128
Επιχειρηματικής τραπεζικής	11	69	3	2	2	-	87
Τραπεζικών εργασιών διαμεσολάβησης και καταθέσεων	71	21	4	1	11	3	111
Διαχείρισης κεφαλαίων	-	-	-	9	-	-	9
Σύνολο εσόδων από προμήθειες	198	90	11	23	22	3	347

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου και κέρδη/(ζημίες) από παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	Από 1.1 έως 30.09.2023	30.09.2022
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημίες) χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στην ΕΑΜΑ	57	371
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	24	(87)
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημίες) χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην ΕΑΜΑ	(73)	12
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	8	296

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	Από 1.1 έως 30.09.2023	30.09.2022
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	49	60
Σύνολο	49	60

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5 Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Σημείωση	Όμιλος	
		Από 1.1 έως	
		30.09.2023	30.09.2022
α. Προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος	9	220	157
Καθαρό (κέρδος)/ζημία από τροποποίηση συμβατικών όρων	9	-	3
		220	160
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων			
Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους		(25)	8
		(25)	8
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης			
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού		-	1
Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές και σε εταιρίες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		-	25
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις		40	22
		40	48
Σύνολο		235	216

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6 Κόστος αναδιάρθρωσης

Για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023, τα έξοδα αναδιάρθρωσης του Ομίλου δεν περιλαμβάνουν ποσό για το Πρόγραμμα Εξόδου (30 Σεπτεμβρίου 2022: €59 εκατ.) και τα άμεσα έξοδα του Ομίλου σχετικά με το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού ανήλθαν σε €3 εκατ. (30 Σεπτεμβρίου 2022: €5 εκατ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7 Φόροι

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος	
	Από 1.1 έως	
	30.09.2023	30.09.2022
Φόροι περιόδου	(7)	(51)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(275)	(119)
Φόροι	(282)	(170)

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Τράπεζας ανέρχεται σε 29%. Ο συντελεστής παρακράτησης φόρου επί μερισμάτων ανέρχεται σε 5%.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη Σημείωση 23 «Ενοποιούμενες Εταιρείες».

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων, ανέρχεται σε 22%.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8 Κέρδη ανά μετοχή

	Όμιλος	
	Από 1.1 έως	
	30.09.2023	30.09.2022
Κέρδη περιόδου αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	791	450
Κέρδη περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	791	450
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλ. Σημείωση 11)	-	230
Κέρδη αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	791	680
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	914.654.198	914.691.221
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,86	0,49
Κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,86	0,74

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος	
	30.09.2023	31.12.2022
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος		
Στεγαστικά δάνεια	7.315	7.906
Καταναλωτικά δάνεια	1.580	1.633
Πιστωτικές κάρτες	475	459
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.356	1.508
Λιανική τραπεζική	10.726	11.506
Επιχειρηματική τραπεζική & χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα	25.280	25.049
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος προ προβλέψεων ΑΠΖ	36.006	36.555
Πρόβλεψη ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος	(1.100)	(1.493)
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	34.906	35.062
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ	413	499
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	35.319	35.561

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος προ προβλέψεων ΑΠΖ για την επιχειρηματική τραπεζική και χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα, περιλαμβάνει τα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Frontier, ύψους €2.595 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €2.795 εκατ.) και σύμβαση αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφου σύντομης διάρκειας, ύψους €3.000 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €3.200 εκατ.).

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος και υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ | Όμιλος

30 Σεπτεμβρίου 2023	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Απομειωμένα	Σύνολο
	ΑΠΖ 12 μηνών	ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Στεγαστικά δάνεια ⁽¹⁾				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	5.186	1.854	275	7.315
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(22)	(86)	(86)	(194)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	5.164	1.768	189	7.121
Καταναλωτικά δάνεια				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	1.325	165	90	1.580
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(27)	(29)	(58)	(114)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	1.298	136	32	1.466
Πιστωτικές κάρτες				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	443	14	18	475
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(4)	(1)	(17)	(22)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	439	13	1	453
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	692	519	145	1.356
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(12)	(57)	(84)	(153)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	680	462	61	1.203
Επιχειρηματική τραπεζική ⁽²⁾				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	22.960	940	688	24.588
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(136)	(65)	(388)	(589)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	22.824	875	300	23.999
Χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	626	52	14	692
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(7)	(8)	(13)	(28)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	619	44	1	664
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	31.232	3.544	1.230	36.006
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(208)	(246)	(646)	(1.100)
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	31.024	3.298	584	34.906
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ				413
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών				35.319

⁽¹⁾ Τα στεγαστικά δάνεια του Σταδίου 1 περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €312 εκατ. εγγυημένα από την Ελληνική Δημοκρατία

⁽²⁾ Τα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Frontier καθώς και η σύμβαση αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφου σύντομης διάρκειας περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 της Επιχειρηματικής τραπεζικής

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

	Στάδιο 1 ΑΠΖ 12 μηνών	Στάδιο 2 ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Απομειωμένα ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Στεγαστικά δάνεια ⁽¹⁾				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	5.010	2.467	429	7.906
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(26)	(98)	(148)	(272)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	4.984	2.369	281	7.634
Καταναλωτικά δάνεια				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	1.203	281	149	1.633
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(23)	(30)	(101)	(154)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	1.180	251	48	1.479
Πιστωτικές κάρτες				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	409	17	33	459
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(8)	(2)	(31)	(41)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	401	15	2	418
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	679	629	200	1.508
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(14)	(70)	(118)	(202)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	665	559	82	1.306
Επιχειρηματική τραπεζική ⁽²⁾				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	22.307	1.153	945	24.405
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(134)	(91)	(577)	(802)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	22.173	1.062	368	23.603
Χορηγήσεις σε δημόσιο τομέα				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	581	49	14	644
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(7)	(3)	(12)	(22)
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	574	46	2	622
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων ΑΠΖ	30.189	4.596	1.770	36.555
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(212)	(294)	(987)	(1.493)
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις ΑΠΖ	29.977	4.302	783	35.062
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ				
				499
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών				
				35.561

⁽¹⁾ Τα στεγαστικά δάνεια του Σταδίου 1 περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €393 εκατ. εγγυημένα από την Ελληνική Δημοκρατία

⁽²⁾ Τα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Frontier καθώς και η σύμβαση αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφου σύντομης διάρκειας περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 της Επιχειρηματικής τραπεζικής

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος

Όμιλος	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Απομειωμένα	Σύνολο πρόβλεψης
	ΑΠΖ 12 μηνών	ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 1 Ιανουαρίου 2023	212	294	987	1.493
Μεταφορές μεταξύ Σταδίων	50	(46)	(4)	-
Προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ (Σημείωση 5)	(54)	(2)	276	220
Επίπτωση τροποποιήσεων συμβατικών όρων στις ΑΠΖ	-	-	5	5
Διαγραφές απαιτήσεων	-	-	(210)	(210)
Μεταβολή της παρούσας αξίας της πρόβλεψης ΑΠΖ	-	-	(8)	(8)
Συναλλαγματικές διαφορές & λοιπές μεταβολές	-	-	(18)	(18)
Ταξινομηθέντα ως προοριζόμενα προς πώληση	-	-	(382)	(382)
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 30 Σεπτεμβρίου 2023	208	246	646	1.100

Όμιλος	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Απομειωμένα	Σύνολο πρόβλεψης
	ΑΠΖ 12 μηνών	ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής	
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 1 Ιανουαρίου 2022	204	272	1.179	1.655
Μεταφορές μεταξύ Σταδίων	53	66	(119)	-
Προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ	(37)	(46)	301	218
Επίπτωση τροποποιήσεων συμβατικών όρων στις ΑΠΖ	-	-	(2)	(2)
Διαγραφές απαιτήσεων	-	-	(218)	(218)
Μεταβολή της παρούσας αξίας της πρόβλεψης ΑΠΖ	-	-	(12)	(12)
Συναλλαγματικές διαφορές & λοιπές μεταβολές	(8)	2	(86)	(92)
Ταξινομηθέντα ως προοριζόμενα προς πώληση	-	-	(56)	(56)
Πρόβλεψη ΑΠΖ την 31 Δεκεμβρίου 2022	212	294	987	1.493

Οι συνολικές προβλέψεις απομείωσης για ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 για τον Όμιλο ανήλθαν σε €220 εκατ., με μηδενικό καθαρό κέρδος/(ζημία) από τροποποίηση συμβατικών όρων των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών με ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής, των οποίων οι ταμειακές ροές τροποποιήθηκαν κατά την διάρκεια της περιόδου, όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 5 «Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων». Τα αντίστοιχα ποσά για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 είναι προβλέψεις απομείωσης ύψους €217 εκατ. που συμπεριλαμβάνουν καθαρό κέρδος από τροποποίηση συμβατικών όρων ύψους €1 εκατ. Η επίπτωση της τροποποίησης στην πρόβλεψη ΑΠΖ που σχετίζεται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία ήταν ζημία ύψους €5 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: όφελος €2 εκατ.) για τον Όμιλο, όπως παρουσιάζεται παραπάνω στη Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος.

Προσαρμογές στην επιμέτρηση ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Οι προσαρμογές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ενδέχεται να διενεργηθούν κατά την κρίση της διοίκησης ώστε να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένες συνθήκες και περιστάσεις κατά την ημερομηνία αναφοράς οι οποίες δεν αποτυπώνονται πλήρως στα υποδείγματα επιμέτρησης ΑΠΖ, και έχουν ως αποτέλεσμα είτε την αύξηση είτε τη μείωση της συνολικής πρόβλεψης ΑΠΖ. Οι εν λόγω προσαρμογές αποτελούν επικαλύψεις που εφαρμόζονται στα αποτελέσματα των υποδειγμάτων επιμέτρησης ΑΠΖ (post-model adjustments), οι οποίες υπολογίζονται και κατανέμονται σε αναλυτικό επίπεδο μετά από σχετική αξιολόγηση κινδύνου και ανάλυση, καθώς και επικαλύψεις που εφαρμόζονται στα δεδομένα με τα οποία τροφοδοτούνται τα υποδείγματα επιμέτρησης ΑΠΖ (in-model adjustments).

Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος, στο πλαίσιο των αρχών που ακολουθεί αναφορικά με τον υπολογισμό προβλέψεων, εφαρμόζει κατά περίπτωση επικαλύψεις επί των αποτελεσμάτων των υποδειγμάτων βάσει της ειδικής κρίσης και εμπειρίας του επί πιστωτικών θεμάτων, ώστε να ληφθούν υπόψη πρόσθετοι κίνδυνοι και να ενσωματωθεί ο αντίκτυπος από νέες οικονομικές συνθήκες και μακροοικονομικές αβεβαιότητες ως αποτέλεσμα απροσδόκητων γεγονότων, τα οποία ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζονται έγκαιρα στα αποτελέσματα των υποδειγμάτων επιμέτρησης ΑΠΖ. Οι επικαλύψεις μπορεί επίσης να σχετίζονται με λογιστικές απαιτήσεις που δεν ενσωματώνονται στα αποτελέσματα των υποδειγμάτων επιμέτρησης ΑΠΖ λόγω περιορισμών των υποδειγμάτων. Η διοίκηση αξιολογεί σε κάθε τρίμηνο τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και καταλήγει αναφορικά με το αν η εφαρμογή επικαλύψεων είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση αναδυόμενων κινδύνων ή αν οι επικαλύψεις προηγούμενων περιόδων δεν απαιτούνται πλέον, ενσωματώνοντας τις σχετικές αβεβαιότητες στην εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών με έγκυρο, συνεπή και αποτελεσματικό τρόπο, σύμφωνα με τα σχετικά εσωτερικά πλαίσια και διαδικασίες του Ομίλου. Ο προσδιορισμός και η εκτίμηση των επικαλύψεων πραγματοποιούνται σύμφωνα με διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί για το συγκεκριμένο σκοπό και υπόκεινται σε αυστηρό πλαίσιο διακυβέρνησης, διασφαλίζοντας την επάρκεια και την ορθότητα της επιμέτρησης ΑΠΖ σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι επικαλύψεις περιλαμβάνουν προσαρμογές αναφορικά με την οικονομική αβεβαιότητα που επικρατεί ως αποτέλεσμα της διατήρησης της μεταβλητότητας της χρηματοοικονομικής αγοράς, της αβεβαιότητας που σχετίζεται με την ενέργεια και των πληθωριστικών πιέσεων στον τομέα των τροφίμων, η οποία επίσης ενισχύεται από τις πρόσφατες ζημιές στην αγροτική παραγωγή λόγω των πλημμυρών και των γεωπολιτικών εντάσεων, και ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην πιστωτική κατάσταση των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, ανάλογα με το βαθμό ευαισθησίας τους στο μακροοικονομικό περιβάλλον. Σε αυτό το πλαίσιο, επικαλύψεις έχουν εφαρμοστεί σε ανοίγματα πιστούχων τόσο του δανειακού χαρτοφυλακίου λιανικής όσο και επιχειρηματικής τραπεζικής, που αποτελούν

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

περιοχές των χαρτοφυλακίων με βαθμό ευαισθησίας στον κίνδυνο βάσει των αντίστοιχων προφίλ κινδύνου τους, τα οποία είναι περισσότερο εκτεθειμένα σε περαιτέρω επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών και στις σχετικές οικονομικές πιέσεις που οφείλονται στο αυξημένο κόστος ζωής και τα υψηλότερα λειτουργικά κόστη. Η επικάλυψη εφαρμόστηκε σε εξυπηρετούμενα ανοίγματα και περιλαμβάνει την εφαρμογή αυξημένων δεικτών κάλυψης με προβλέψεις, βάσει σχετικής αξιολόγησης κινδύνου. Επιπλέον, έχουν εφαρμοστεί και άλλες προσαρμογές, οι οποίες σχετίζονται κυρίως με την εφαρμογή στρατηγικών για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, οι επικαλύψεις περιλάμβαναν παρόμοιες προσαρμογές αναφορικά με την οικονομική αβεβαιότητα ως αποτέλεσμα των προαναφερόμενων παραγόντων, και είχαν εφαρμοστεί σε ανοίγματα πιστούχων τόσο του δανειακού χαρτοφυλακίου λιανικής όσο και επιχειρηματικής τραπεζικής, που είτε είχαν ενταχθεί σε προγράμματα στήριξης κατά τη διάρκεια του 2022 είτε αποτελούσαν άλλες περιοχές των χαρτοφυλακίων με βαθμό ευαισθησίας στον κίνδυνο βάσει των αντίστοιχων προφίλ κινδύνου τους. Επιπλέον, εφαρμόστηκαν και άλλες προσαρμογές, οι οποίες σχετίζονται κυρίως με την εφαρμογή στρατηγικών για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10 Ενσώματα πάγια στοιχεία και λοιπά στοιχεία παθητικού

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023, η Τράπεζα αγόρασε συγκεκριμένα ακίνητα, τα οποία στο παρελθόν μίσθωνε.

Η συναλλαγή αυτή είχε ως επακόλουθο την αναγνώριση οικοπέδων και κτιρίων συνολικού ποσού €151 εκατ. για τον Όμιλο καθώς και τον τερματισμό των σχετικών μισθώσεων και ως εκ τούτου, τη μείωση κατά €173 εκατ. και €179 εκατ. των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης, τα οποία περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια στοιχεία και των υποχρεώσεων από μισθώσεις, που περιλαμβάνονται στα λοιπά στοιχεία παθητικού, αντίστοιχα, για τον Όμιλο. Ως αποτέλεσμα αυτής της συναλλαγής, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδος στα λοιπά έσοδα ύψους €6 εκατ.

Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του 2023, η Τράπεζα επαναδιαπραγματεύθηκε συγκεκριμένες συμβάσεις μισθώσεων που αφορούν 87 μισθώσεις με την Prodea Investments A.E. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην επανεκτίμηση της υποχρέωσης από μισθώσεις, χρησιμοποιώντας νέο επιτόκιο προεξόφλησης (IBR rate), με τελικό αντίκτυπο τη μείωση των υποχρεώσεων από μισθώσεις και των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης κατά €88 εκατ. για τον Όμιλο.

Επιπλέον, στις 29 Ιουνίου 2023, η Τράπεζα συνήψε δεσμευτικό μνημόνιο συμφωνίας με την Prodea Investments A.E. για την αγορά ακινήτων τα οποία, επί του παρόντος, μισθώνει. Το υπόλοιπο ποσό αυτής της δέσμευσης είναι περίπου €154 εκατ. και η Τράπεζα αναμένει να ολοκληρώσει σταδιακά την απόκτηση των υπόλοιπων ακινήτων μέχρι το τέλος του 2023.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11 Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία και Ομάδες Περιουσιακών Στοιχείων ταξινομημένων ως Προοριζόμενων προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση την 30 Σεπτεμβρίου 2023 και την 31 Δεκεμβρίου 2022 περιλαμβάνουν την Probank Leasing A.E. (μέρος του Project "Pronto", βλ. παρακάτω) καθώς και τις σχεδιαζόμενες πωλήσεις δανειακών χαρτοφυλακίων που σχετίζονται κυρίως με τα έργα "Frontier III", "Frontier II", "Solar" και "Pronto". Τα κέρδη και οι ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2022 περιλαμβάνουν τις εταιρείες: Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και CAC Coral Ltd.

Πώληση θυγατρικών

Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών

Στις 24 Μαρτίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την πώληση του 90,01% από το 100% των μετοχών της Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και εξουσιοδότησε τη Διοίκηση της Τράπεζας να προχωρήσει στην υπογραφή της Σύμβασης Πώλησης την 26 Μαρτίου 2021, με την CVC Capital Partners («CVC»). Η συναλλαγή εγκρίθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας που έλαβε χώρα την 21 Απριλίου 2021.

Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 31 Μαρτίου 2022, κατόπιν λήψης όλων των απαιτούμενων εγκρίσεων από εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές (βλ. Σημείωση 22 "Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές").

CAC Coral Ltd

Την 16 Οκτωβρίου 2020 υπογράφηκε σύμβαση πώλησης με την Bain Capital για την πώληση του 100% της συμμετοχής στην CAC Coral Ltd.

Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 15 Ιουλίου 2022, κατόπιν λήψης όλων των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές (βλ. Σημείωση 22 "Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές").

Πώληση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων

Project "Frontier II"

Στο πλαίσιο της μείωσης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων μέσω ανόργανων ενεργειών και σύμφωνα με την Πολιτική Αποεπένδυσης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, η Τράπεζα αποφάσισε τη διάθεση ενός χαρτοφυλακίου Ελληνικών Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

με τη μορφή διαβαθμισμένης τιτλοποίησης χρησιμοποιώντας τις διατάξεις του προγράμματος Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων (Hellenic Asset Protection Scheme («HAPS»)), γνωστό και ως «Πρόγραμμα Ηρακλής II». Το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει εξασφαλισμένα δάνεια Μεγάλων Επιχειρήσεων, Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Μικρών Επιχειρήσεων, Στεγαστικά Δάνεια και Καταναλωτικά δάνεια με λογιστική αξία προ προβλέψεων περίπου €1 δισ. (ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2021).

Στις 29 Ιουλίου 2022, η Τράπεζα ανακοίνωσε την οριστική συμφωνία με επενδυτικά κεφάλαια υπό τη διαχείριση της Bracebridge Capital, LLC για την πώληση του 95% ομολογιών μεσαίας (Mezzanine) και χαμηλής (Junior) εξοφλητικής προτεραιότητας. Η Τράπεζα θα διακρατήσει το 100% των ομολογιών υψηλής (Senior) εξοφλητικής προτεραιότητας, καθώς και το 5% των ομολογιών μεσαίας (Mezzanine) και χαμηλής (Junior) εξοφλητικής προτεραιότητας.

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2024, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Project “Pronto”

Η Τράπεζα αποφάσισε τη διάθεση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης μέσω: i) της πώλησης μετοχών της Probank Leasing A.E. και ii) της πώλησης χαρτοφυλακίου χρηματοδοτικών μισθώσεων της Τράπεζας (πρώην FBB) και της πώλησης χαρτοφυλακίου χρηματοδοτικών μισθώσεων της NBG Leasing A.E. με συνολική λογιστική αξία προ προβλέψεων €33 εκατ. την 30 Σεπτεμβρίου 2023

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2024, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Project “Solar”

Τον Δεκέμβριο του 2021, η Τράπεζα αποφάσισε να ξεκινήσει την αποεπένδυση του χαρτοφυλακίου εξασφαλισμένων δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (Project “Solar”) με λογιστική αξία προ προβλέψεων περίπου €170 εκατ. (με ημερομηνία αναφοράς στις 30 Σεπτεμβρίου 2021), μέσω κοινής τιτλοποίησης με άλλα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο του προγράμματος HAPS. Τον Αύγουστο του 2022, η Τράπεζα μαζί με τα άλλα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υπέβαλαν στο Υπουργείο Οικονομικών κοινή αίτηση στο πρόγραμμα HAPS για την ένταξη των ομολογιών υψηλής (Senior) εξοφλητικής προτεραιότητας που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της Τιτλοποίησης “Solar”.

Τον 1 Νοεμβρίου 2023, η ΕΤΕ σε συνεργασία με τις λουιές ελληνικές συστημικές τράπεζες σύναψε οριστική συμφωνία με κεφάλαια που διαχειρίζεται η Waterwheel Capital Management, L.P για την πώληση του 95% των ομολογιών μεσαίας (Mezzanine) και χαμηλής (Junior) εξοφλητικής προτεραιότητας. Οι τράπεζες θα διακρατήσουν το 100% των ομολογιών υψηλής (Senior) εξοφλητικής προτεραιότητας και το 5% των ομολογιών μεσαίας (Mezzanine) και χαμηλής (Junior) εξοφλητικής προτεραιότητας.

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2024, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Project “Frontier III”

Τον Σεπτέμβριο 2023, η Τράπεζα αποφάσισε την πώληση χαρτοφυλακίου ελληνικών Μη εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων με τη μορφή διαβαθμισμένης τιτλοποίησης αποσκοπώντας στη χρήση των προβλέψεων του προγράμματος Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων (“HAPS”). Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται κυρίως από εξασφαλισμένα δάνεια Μεγάλων, Μικρών και Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια συνολικής λογιστικής αξίας προ προβλέψεων περίπου €0,6 δισ., με ημερομηνία αναφοράς την 30 Ιουνίου 2023.

Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2024, κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων.

Συνοπτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες

εκατ. €	Όμιλος	
	30.09.2023	30.09.2022 ⁽¹⁾
Καθαρά έσοδα από τόκους	-	8
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	-	(6)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	-	52
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	-	(4)
Λοιπά έσοδα	-	1
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	-	51
Λειτουργικά έξοδα	-	(18)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ⁽²⁾	-	174
Κέρδη προ φόρων	-	207
Φόροι	-	(7)
Κέρδη περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	-	200
Κέρδη πώλησης (Σημείωση 22)	-	30
Συνολικό κέρδος περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας)	-	230

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει την Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και την CAC Coral Ltd.

⁽²⁾ Στο κονδύλι Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων περιλαμβάνεται κυρίως το αποτέλεσμα επανυπολογισμού απομείωσης της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Η έκδοση αποτελεί μέρος της στρατηγικής της Τράπεζας για βελτιστοποίηση της κεφαλαιακής της σύνθεσης και αύξηση των ελάχιστων απαιτήσεων για τα ίδια κεφάλαια και τις επιλέξιμες υποχρεώσεις (Minimum Required Eligible Liabilities, εφεξής “MREL”), που συνιστά εποπτική υποχρέωση όλων των τραπεζών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά της Τράπεζας και συγκεκριμένων θυγατρικών εταιριών της, στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι εν λόγω απαιτήσεις και αγωγές βασίζονται γενικά σε εικαζόμενες παραβιάσεις της προστασίας των καταναλωτών, του τραπεζικού τομέα, της απασχόλησης και άλλων νόμων. Καμία από αυτές τις απαιτήσεις και αγωγές εξατομικευμένα δεν είναι σημαντικές. Η Τράπεζα και οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν εμπλακεί σε νομικές διαδικασίες ή είναι σε διαιτησία (συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που είναι σε εκκρεμότητα), οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση ή στην κερδοφορία του Ομίλου.

Ο Όμιλος προβαίνει σε προβλέψεις για όλες τις υποθέσεις, για τις οποίες πιστεύει ότι είναι πιθανό να προκύψει ζημία και το ποσό της ζημίας μπορεί εύλογα να εκτιμηθεί. Αυτές οι προβλέψεις ενδέχεται να μεταβάλλονται κατά διαστήματα, ανάλογα με την περίπτωση, βάσει επιπρόσθετων πληροφοριών. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της Διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη ότι την 30 Σεπτεμβρίου 2023 ο Όμιλος είχε σχηματίσει πρόβλεψη €23 εκατ. για επίδικες απαιτήσεις αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2022: €30 εκατ.).

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές για ορισμένες χρήσεις, και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου.

Οι χρήσεις 2017, 2018, 2019, 2020 και 2021 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρεία PwC A.E. και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 26 Οκτωβρίου 2018, την 31 Οκτωβρίου 2019, την 27 Οκτωβρίου 2020, την 27 Οκτωβρίου 2021 και την 27 Οκτωβρίου 2022, αντίστοιχα. Η χρήση του 2022 ομοίως ελέγχεται φορολογικά αυτή την περίοδο από την εταιρεία PwC A.E., ωστόσο, δεν αναμένεται να υπάρχει σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος έχει παραγραφεί μέχρι και τη χρήση 2016. Για τα φορολογικά έτη 2017 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/2016, δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις που έχουν ελεγχθεί φορολογικά από ανεξάρτητο ελεγκτή και για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο στα βιβλία της Τράπεζας για αυτές τις χρήσεις. Ωστόσο, δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου.

Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στη Σημείωση 23 «Ενοποιούμενες εταιρείες».

γ. Πιστωτικές Δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοοικονομικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της σύμβασης. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν στη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοοικονομικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την συμβατική ονομαστική αξία των μέσων αυτών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός χρηματοοικονομικής θέσης κινδύνους.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

	Όμιλος	
	30.09.2023	31.12.2022
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	5.059	4.657
Ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση	761	1.049
Σύνολο δεσμεύσεων που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο	5.820	5.706

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, την 30 Σεπτεμβρίου 2023 οι πιστωτικές δεσμεύσεις περιλαμβάνουν εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια ύψους €12.329 εκατ. για τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2022: €13.504 εκατ.). Οι εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια την 30 Σεπτεμβρίου 2023 αφορούν σε ανακλητές δεσμεύσεις καθώς δεν περιλαμβάνουν ποσά που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπεται αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη.

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος	
	30.09.2023	31.12.2022
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	3.249	10.956

Την 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο Όμιλος έχει δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από την ΕΚΤ και από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα παρακάτω στοιχεία ενεργητικού:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ύψους €179 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €3.505 εκατ.),
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος ύψους €3.070 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €5.751 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, ο Όμιλος είχε δεσμεύσει καλυμμένες ομολογίες ονομαστικής αξίας €1.700 εκατ. με κάλυμμα στεγαστικά δάνεια ύψους €3.217 εκατ.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2023 ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €313 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €312 εκατ.) αναφορικά με εγγύηση έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής της Ελληνικής Δημοκρατίας, όπως επίσης ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου ποσού €400 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €443 εκατ.) για σκοπούς χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών (Trade Finance).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16 Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο-Κοινές Μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 30 Σεπτεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε 914.715.153 ονομαστικής αξίας 1,00 Ευρώ ανά μετοχή.

Την 28 Ιουλίου 2022, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τον συμψηφισμό (α) του ειδικού αποθεματικού του άρθρου 31 παρ. 2, Ν.4548/2018 (πρώην ειδικό αποθεματικό του άρθρου 4, παρ. 4α, Ν.2190/1920) ποσού €5.014 εκατ. και (β) μέρους της Διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ποσού €10.324 εκατ. με συσσωρευμένες λογιστικές ζημιές ποσού €15.338 εκατ., σύμφωνα με τα άρθρα 31 παρ. 2 και 35 παρ. 3, του Ν.4548/2018, όπως ισχύουν. Ο συμψηφισμός του ειδικού αποθεματικού και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με συσσωρευμένες λογιστικές ζημιές πραγματοποιήθηκε διότι εξυπηρετεί στον εξορθολογισμό της λογιστικής και εποπτικής καθαρής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου καθώς και στη διευκόλυνση πιθανής μελλοντικής διανομής μερισμάτων. Την 8 Σεπτεμβρίου 2022, ο εν λόγω συμψηφισμός εγκρίθηκε από τις εποπτικές αρχές.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Ίδιες Μετοχές

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από τη θυγατρική εταιρεία Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. και συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	εκατ. €
Την 1 Ιανουαρίου 2022	37.513	-
Αγορές	4.402.533	14
Πωλήσεις	(4.440.046)	(14)
Την 31 Δεκεμβρίου 2022	-	-
Αγορές	1.693.145	9
Πωλήσεις	(1.538.968)	(8)
Την 30 Σεπτεμβρίου 2023	154.177	1

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17 Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 30.09.2023			Από 1.1 έως 30.09.2022		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση περιόδου	-	-	-	(217)	35	(182)
Αναταξινομήσεις χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	(35)	8	(27)
Αναγνώριση απομείωσης χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση	-	-	-	1	-	1
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ	43	-	43	(291)	-	(291)
Ζημιές / (Κέρδη) από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ και αναταξινομήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(24)	-	(24)	87	-	87
Πρόβλεψη ΑΠΖ που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(4)	-	(4)	1	-	1
Κέρδος που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την πώληση της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α.	-	-	-	(38)	-	(38)
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	15	-	15	(492)	43	(449)
Συναλλαγματικές διαφορές	(20)	-	(20)	(5)	-	(5)
Ζημιά που αναταξινομήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της πώλησης της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α.	-	-	-	4	-	4
Συναλλαγματικές διαφορές	(20)	-	(20)	(1)	-	(1)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(1)	-	(1)	18	-	18
Ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	(6)	-	(6)	(475)	43	(432)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα από:						
Κέρδη/(ζημιές) συμμετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ	16	-	16	(10)	-	(10)
(Κέρδη) / ζημιές συμμετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ και μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα εις νέον λόγω πώλησης	(7)	-	(7)	(4)	-	(4)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα	9	-	9	(14)	-	(14)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	3	-	3	(489)	43	(446)

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

	Όμιλος	
	30.09.2023	31.12.2022
Ταμείο και διαθέσιμα στις Κεντρικές Τράπεζες	8.237	14.110
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.298	3.545
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	60	7
Τίτλοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	41	63
Σύνολο	11.636	17.725

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την μεταβολή στο ταμείο και διαθέσιμα στις Κεντρικές Τράπεζες κατά την διάρκεια της περιόδου που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2023, παρακαλώ δείτε την Σημείωση 12 "Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα".

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για την 9-μηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023 και την 30 Σεπτεμβρίου 2022 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2023 και την 31 Δεκεμβρίου 2022 παρατίθενται παρακάτω.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού από τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύννηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιλάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων των επιτοκίων και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύννηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθενται στη Σημείωση 1 «Γενικές πληροφορίες».

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2023, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων/υποχρεώσεων και των εγγυητικών επιστολών ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, σε €4 εκατ., €7 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2022: €4 εκατ., €7 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές των συνδεδεμένων μερών για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023, ανήλθαν σε €7 εκατ. για τον Όμιλο (30 Σεπτεμβρίου 2022: €6 εκατ.), περιλαμβάνοντας βραχυπρόθεσμες παροχές, κυρίως μισθούς και ασφαλιστικές εισφορές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες, καθότι οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος	
	30.9.2023	31.12.2022
Απαιτήσεις	38	15
Υποχρεώσεις	49	23
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	4	3

	Από 1.1 έως	
	30.9.2023	30.9.2022
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	11	-
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	4	2

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2023 από τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €746 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €746 εκατ.). Για τις απαιτήσεις αυτές ο Όμιλος αναγνώρισε πρόβλεψη €739 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €739 εκατ.).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο, την 30 Σεπτεμβρίου 2023 προς τα ταμεία και τους λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €46 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €41 εκατ.).

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

δ. Συναλλαγές με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Λαμβάνοντας υπόψη το νόμο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»), το Πλαίσιο Συνεργασίας (“RFA”) μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ, το οποίο υπογράφηκε το Δεκέμβριο 2015, το γεγονός ότι το ΤΧΣ κατέχει το 40,39% των κοινών μετοχών της Τράπεζας καθώς και το ότι το ΤΧΣ εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, το ΤΧΣ θεωρείται συνδεδεμένο μέρος του Ομίλου. Εκτός από τις κοινές μετοχές που έχουν εκδοθεί από την Τράπεζα και διακρατούνται από το ΤΧΣ, δεν υπάρχουν σημαντικά υπόλοιπα ή άλλες συναλλαγές με το ΤΧΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20 Κεφαλαιακή επάρκεια

Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (γνωστά ως Οδηγία IV περί Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (“Capital Requirements Directive IV (CRD IV)”) και Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (“Capital Requirements Regulation (CRR)”) αντίστοιχα), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας σχετικά με την Εποπτεία των Τραπεζών (Basel III). Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/2014, ενώ ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 ήταν άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ από την 1 Ιανουαρίου 2014 και ορισμένες διατάξεις της CRD IV εφαρμόστηκαν σταδιακά.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 876/2019 (CRR2), ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (Απαιτήσεις Πυλώνα I) και η Οδηγία 2013/36/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2019/878/ΕΕ (CRD V), ορίζει τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας για τα ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 97 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι Εποπτικές Αρχές διενεργούν σε τακτική βάση Εποπτικό Έλεγχο και Διαδικασία Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process “SREP”), με σκοπό την αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων που δεν καλύπτονται, ή δεν είναι πλήρως καλυμμένοι σύμφωνα με τον Πυλώνα I και τον ορισμό πρόσθετων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων και ρευστότητας (Απαιτήσεις Πυλώνα II). Η άσκηση SREP διενεργείται υπό την εποπτεία της ΕΚΤ. Η απόφαση για τις πρόσθετες απαιτήσεις είναι προσαρμοσμένη στο ατομικό προφίλ της κάθε τράπεζας. Το άθροισμά των απαιτήσεων Πυλώνα I (ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις) και των απαιτήσεων Πυλώνα II αποτελούν τις Συνολικές Εποπτικές Απαιτήσεις SREP (TSCR).

Ο Όμιλος καλείται να ανταποκριθεί στις Συνολικές Κεφαλαιακές του Απαιτήσεις (OCR) που αποτελούνται από τις Συνολικές Εποπτικές Απαιτήσεις SREP (TSCR) και τη Συνολική Απαιτήση Αποθεμάτων Ασφαλείας (CBR) όπως ορίζονται στο σημείο (6) του άρθρου 128 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των εποπτικών απαιτήσεων CET1 και του Συνολικού Κεφαλαίου του Ομίλου:

	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις κοινών μετοχών κατηγορίας 1			Συνολικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις		
	2022 με τα μέτρα ελάφρυνσης		2022	2022 με τα μέτρα ελάφρυνσης		2022
	2023	2023		2023	2023	
Πυλώνας I (ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων)	4,50%	4,50%	4,50%	8,00%	8,00%	8,00%
Πυλώνας II (P2R)	1,69%	1,69%	1,69%	3,00%	3,00%	3,00%
Συνολικές Εποπτικές Απαιτήσεις SREP (TSCR)	6,19%	6,19%	6,19%	11,00%	11,00%	11,00%
Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCoB)	2,50%	-	2,50%	2,50%	-	2,50%
Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB)	0,08%	-	0,03%	0,08%	-	0,03%
Απόθεμα ασφαλείας O-SII	1,00%	0,75%	0,75%	1,00%	0,75%	0,75%
Συνολική Απαιτήση Αποθεμάτων Ασφαλείας (CBR)	3,58%	0,75%	3,28%	3,58%	0,75%	3,28%
Συνολικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (OCR)	9,77%	6,94%	9,47%	14,58%	11,75%	14,28%

Στόχος του Ομίλου είναι η διατήρηση μια ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, πολύ πάνω από τις εποπτικές απαιτήσεις, διασφαλίζοντας την εκτέλεση του επιχειρηματικού του σχεδίου και την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων.

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Όμιλος		
	30.09.2023	30.09.2023*	31.12.2022*
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	15,8%	17,9%	16,6%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier 1)	15,8%	17,9%	16,6%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	18,3%	20,3%	17,7%

*Τα κονδύλια έχουν υπολογιστεί συμπεριλαμβανόμενα τα κέρδη της περιόδου, μετά από πρόβλεψη διανομής μερίσματος.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Τη 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι δείκτες CET1 και Συνολικού Κεφαλαίου του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 15,8% και 18,3% αντίστοιχα, πολύ πάνω από τις συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις 9,77% για το CET1 και 14,58% για το Συνολικό Κεφάλαιο.

Νόμος περί Αναβαλλόμενων Φορολογικών Πιστώσεων

Το άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, όπως ισχύει, περί Αναβαλλόμενων Φορολογικών Πιστώσεων («ΑΦΠ» ή “Deferred Tax Credit”), επιτρέπει υπό προϋποθέσεις, στα Πιστωτικά Ιδρύματα από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις («ΑΦΑ») προερχόμενες από: (α) τις ζημίες του Private Sector Initiative (“PSI”), (β) σωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που έχουν αναγνωρισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, (γ) ζημίες από οριστικές διαγραφές ή από πωλήσεις δανείων και (δ) λογιστικές διαγραφές, οι οποίες τελικά θα οδηγήσουν σε οριστικές διαγραφές και ζημίες από πώληση, σε απαίτηση («Φορολογικές Πιστώσεις» ή “Tax Credit”) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Οι κατηγορίες (γ) και (δ) ανωτέρω προστέθηκαν με τον Ν. 4465/2017, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 29 Μαρτίου 2017. Ο Ν. 4465/2017 θεσπίζει ότι οι Φορολογικές Πιστώσεις που αφορούν τις περιπτώσεις (β) έως (δ) δεν μπορούν να υπερβούν τον φόρο που αντιστοιχούσε στις συσσωρευμένες προβλέψεις που είχαν αναγνωρισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, μείον: (α) κάθε οριστική και εκκαθαρισμένη φορολογική πίστωση σε περίπτωση που σε μία χρήση προέκυψε λογιστική ζημία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, όπως ισχύει, και η οποία αφορά στις ανωτέρω σωρευμένες προβλέψεις, (β) το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε οποιοσδήποτε μεταγενέστερες ειδικές προβλέψεις, οι οποίες αφορούν τις ανωτέρω σωρευμένες προβλέψεις και (γ) το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί στην ετήσια απόσβεση της χρεωστικής διαφοράς η οποία αφορά τις ανωτέρω προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου.

Βασική προϋπόθεση για την μετατροπή των ΑΦΑ σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο, είναι η ύπαρξη λογιστικής ζημίας σε επίπεδο Τράπεζας της αντίστοιχης χρήσης, ξεκινώντας από την οικονομική χρήση 2016 και μετά. Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης θα προσδιορίζεται διά του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού των ΑΦΑ με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική ζημία χρήσης, μετά από φόρους, στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, μη συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της λογιστικής ζημίας χρήσης. Η οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο θα μετατρέπεται την επόμενη χρήση από τη χρήση που εμφανίστηκαν οι λογιστικές ζημίες. Η απαίτηση μπορεί να συμψηφίζεται με τον φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος της αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα υποχρεούται στην έκδοση δικαιωμάτων μετατροπής υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου αξίας ίσης με το 100% του ποσού της αρχικής οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού προοριζόμενο αποκλειστικά για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων μετατροπής. Το εν λόγω αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί και θα εκδοθούν κοινές μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο νόμος επιτρέπει στα Πιστωτικά Ιδρύματα να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως «μη βασιζόμενες στη μελλοντική κερδοφορία» σύμφωνα με τις διατάξεις της CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον CET1 και συνεπώς να βελτιώνουν την κεφαλαιακή τους θέση.

Επιπρόσθετα, ο Ν. 4465/2017 τροποποίησε το άρθρο 27 «Μεταφορά ζημιών», εισάγοντας περίοδο απόσβεσης 20 ετών για ζημίες που προέρχονται από διαγραφές δανείων ως συνέπεια διακανονισμού ή αναδιάρθρωσης και για οριστικές ζημίες που απορρέουν από πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, το 2021 ο Ν. 4831 τροποποίησε περαιτέρω το άρθρο 27 του Ν. 4172/2013 (βλ. Σημείωση 27 «Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους» των Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων χρήσης 2022).

Στις 7 Νοεμβρίου 2014, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε την ένταξη της Τράπεζας στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Η έξοδος της Τράπεζας από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου προϋποθέτει την έγκριση των εποπτικών αρχών και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Την 30 Σεπτεμβρίου 2023, το ποσό των ΑΦΑ που θα ήταν δυνατό να μετατραπεί ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου ήταν €3,8 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €3,9 δισ.). Στη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022 δεν ικανοποιήθηκαν τα κριτήρια για τα δικαιώματα μετατροπής και ως εκ τούτου δεν θα υπάρξει έκδοση δικαιωμάτων μετατροπής το 2023.

Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (2023 EU-wide Stress Test)

Στις 31 Ιανουαρίου 2023, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (“European Banking Authority” ή “EBA”) ανακοίνωσε την έναρξη της Άσκησης Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων 2023 για 70 συμμετέχουσες ευρωπαϊκές τράπεζες. Το τεστ ακραίων καταστάσεων 2023 σχεδιάστηκε για να παρέχει πληροφορίες για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα στο τρέχον αβέβαιο και μεταβαλλόμενο μακροοικονομικό περιβάλλον. Η ΕΤΕ συμμετείχε στην άσκηση ως μέρος του δείγματος των μεγαλύτερων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων της ευρωζώνης, που εξετάστηκαν από την ΕΒΑ.

Στο παραπάνω πλαίσιο, η άσκηση προσομοίωσης βασίστηκε σε στατική προσέγγιση του Ισολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοοικονομική και κεφαλαιακή θέση του Ομίλου κατά την 31.12.2022 ως σημείο εκκίνησης, επί του οποίου και πραγματοποιήθηκε προβολή ακραίων συνθηκών με ορίζοντα τριετίας (2023-2025) βάσει ενός Βασικού και ενός Δυσμενούς σεναρίου.

Την 28 Ιουλίου 2023, η ΕΒΑ δημοσίευσε τα αποτελέσματα της άσκησης. Σύμφωνα με την κοινή μεθοδολογία που εφαρμόστηκε, στο Δυσμενές σενάριο ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων με πλήρη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 («FL CET1») κατέγραψε μέγιστη απομείωση της τάξεως των 2,71%, φθάνοντας στο χαμηλότερο επίπεδο του 13,1% κατά το πρώτο έτος του ορίζοντα προβλέψεων (2023). Το εν λόγω αποτέλεσμα συνιστά την καλύτερη επίδοση εντός του ελληνικού τραπεζικού χώρου, ο οποίος κατέγραψε μέγιστη μείωση κεφαλαίων 3,50%, κατά μέσο όρο, εξαιρουμένης της ΕΤΕ. Με κριτήριο το δείκτη μέγιστης απομείωσης κεφαλαίων, η επίδοση της ΕΤΕ είναι η 11η καλύτερη στο σύνολο των 70 ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετείχαν στην άσκηση και η 5η καλύτερη με κριτήριο την απομείωση κεφαλαίων στον τριετή ορίζοντα (2025).

Σε σχέση με τον πλήρη, τριετή ορίζοντα προβλέψεων της άσκησης:

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

- Υπό το Δυσμενές σενάριο, ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων FL CET1 διαμορφώθηκε σε 14,5% στο τέλος του 2025, υποδεικνύοντας απομείωση 1,36% σε σχέση με το επίπεδο έναρξης της άσκησης.
- Το Βασικό σενάριο υποδεικνύει ενίσχυση κατά 5,76% του δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων FL CET1 στον τριετή ορίζοντα, διαμορφώνοντάς τον σε 21,6% το 2025.

Το αποτέλεσμα της Πανευρωπαϊκής Άσκησης Προσομοίωσης Ακραίων Συνθηκών του 2023 καταδεικνύει την ανθεκτικότητα του Ομίλου της ΕΤΕ σε δυσμενείς συνθήκες, καθώς και τη δυνατότητα διατήρησης επαρκών κεφαλαίων ακόμη και υπό ακραίες μακροοικονομικές παραδοχές. Συγκριτικά με τις επιδόσεις αντίστοιχων προηγούμενων ασκήσεων, η ΕΤΕ έχει επιτύχει αξιοσημείωτη πρόοδο στην ενδυνάμωση του Ισολογισμού της, παρά τη συγκυρία των διεθνών οικονομικών προκλήσεων. Συγκεκριμένα, το αποτέλεσμα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων συνθηκών του 2023 αντανάκλα την επιτυχή υλοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs), την οικοδόμηση επαρκούς κεφαλαιακού αποθέματος, καθώς και την πλεονεκτική θέση ρευστότητας του Ομίλου.

Απαιτήσεις MREL

Σύμφωνα με την Οδηγία 2014/59 (Οδηγία ανάκαμψης και εξυγίανσης τραπεζών ή ("BRRD"), όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2019/879 (BRRD II), οι τράπεζες στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεούνται να διατηρούν την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις ("MREL"), η οποία εξασφαλίζει επαρκή ικανότητα απορρόφησης ζημιών στην εξυγίανση. Το "MREL" περιλαμβάνει μια διάσταση που βασίζεται στους κινδύνους που αναλαμβάνει το πιστωτικό ίδρυμα και μια στην μόχλευση που διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα. Ως εκ τούτου, το "MREL" εκφράζεται μέσω δύο δεικτών που πρέπει να πληρούνται και οι δύο: (i) ως ποσοστό επί του Συνολικού Ποσού Έκθεσης Κινδύνου ("TREA"), (το "MREL-TREA"), και (ii) ως ποσοστό επί της έκθεσης του δείκτη μόχλευσης ("LRE"), (το "MREL-LRE").

Τα επιλέξιμα μέσα που πληρούν τις προϋποθέσεις για το "MREL" είναι τα ίδια κεφάλαια (μέσα κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, πρόσθετα μέσα της κατηγορίας 1 και μέσα κατηγορίας 2), καθώς και ορισμένες επιλέξιμες υποχρεώσεις (κυρίως μη εξασφαλισμένα ομόλογα- με εξοφλητική προτεραιότητα). Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 877/2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, επιτρέπει στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης ("SRB") να ορίσει εκτός από την απαίτηση "MREL", και μια απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης εντός του MREL, έναντι της οποίας υπολογίζονται μόνο οι υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης και τα ίδια κεφάλαια.

Στις 22 Δεκεμβρίου 2022, η Τράπεζα έλαβε από την Τράπεζα της Ελλάδος την απόφαση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης ("SRB") ότι πρέπει να ικανοποιήσει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 τον στόχο MREL ο οποίος ανέρχεται σε ποσοστό 23,53% συν το CBR επί του TREA και σε ποσοστό 5,88% επί του LRE, σε ενοποιημένη βάση. Οι ενδιάμεσοι ετήσιοι στόχοι έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 είναι μη δεσμευτικοί και υπολογίζονται μέσω γραμμικής συσχέτισης μεταξύ των δύο δεσμευτικών στόχων της 1ης Ιανουαρίου 2022 και της 31ης Δεκεμβρίου 2025. Συνεπώς, οι ενδιάμεσοι μη δεσμευτικοί στόχοι MREL, για το 2023, ανέρχονται σε 20,5% επί του TREA συμπεριλαμβανομένου του CBR και αυξάνεται σε 22,7% επί του TREA το 2024 συμπεριλαμβανομένου του CBR. Τέλος, σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση του SRB, για το 2023 δεν απαιτείται από την Τράπεζα η τήρηση απαίτησης μειωμένης εξασφάλισης.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της στρατηγικής της Τράπεζας για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της με τις απαιτήσεις MREL, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση τίτλου Tier 2 ποσού € 500 εκατ. επιλέξιμου για MREL, τον Σεπτέμβριο του 2023 (βλ. Σημείωση 14 «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους»).

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω έκδοση Tier 2, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένο επίπεδο ανέρχεται στο 24,5% των "RWAs" (συμπεριλαμβανομένων των κερδών της περιόδου), ο οποίος είναι σημαντικά υψηλότερος από τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο MREL του Ιανουαρίου 2024.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά μέσα που δεν επιμετρώνται σε εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τη λογιστική και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Όμιλος	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	30.09.2023	30.09.2023
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος	34.906	36.071
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε αποσβεσμένο κόστος	12.050	11.115
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	55.482	55.560
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.292	2.352
	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	31.12.2022	31.12.2022
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος	35.062	35.817
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε αποσβεσμένο κόστος	10.357	9.128

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις προς πελάτες	54.584	54.640
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.731	1.728

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των ανωτέρω χρηματοοικονομικών μέσων στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022:

Η λογιστική αξία του ταμείου και των διαθέσιμων σε κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και των υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων όπως και των δεδουλευμένων τόκων, προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος: Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος διενεργείται με τη χρήση υποδειγμάτων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε αποσβεσμένο κόστος: Η εύλογη αξία των χρεογράφων που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή με τη χρήση υποδειγμάτων προεξόφλησης χρηματοροών που βασίζονται σε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και καταθέσεων χωρίς προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων εκτιμάται με τη χρήση υποδειγμάτων προεξόφλησης χρηματοροών, βάσει επιτοκίων αγοράς που προσφέρονται για αντίστοιχα προϊόντα με παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, με τη χρήση υποδειγμάτων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας και με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

β. Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου, ανά επίπεδο εύλογης αξίας, στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού περιλαμβάνουν επένδυση σε τρέχουσα θέση (spot) για δικαιώματα εκπομπής, η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Όμιλος

30 Σεπτεμβρίου 2023

	Επιμέτρηση σε εύλογη αξία με βάση			Σύνολο σε εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε ΕΑΜΑ	293	94	-	387
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ	270	10	436	716
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3	1.794	12	1.809
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	1.284	1.636	53	2.973
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	380	-	-	380
Σύνολο	2.230	3.534	501	6.265
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες που έχουν προσδιοριστεί σε ΕΑΜΑ	-	810	-	810
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	1.790	4	1.795
Σύνολο	1	2.600	4	2.605

31 Δεκεμβρίου 2022

	Επιμέτρηση σε εύλογη αξία με βάση			Σύνολο σε εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε ΕΑΜΑ	139	81	-	220
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ	152	10	512	674
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2	1.947	13	1.962
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	833	1.949	51	2.833
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	298	-	-	298
Σύνολο	1.424	3.987	576	5.987
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες που έχουν προσδιοριστεί σε ΕΑΜΑ	-	608	-	608
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	1.872	50	1.923
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1	-	-	1
Σύνολο	2	2.480	50	2.532

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Δεν υπήρχαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις καταχωρημένα ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και τα όποια επιμετρώνται σε εύλογη αξία, στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Μεταφορές μεταξύ του Επιπέδου 1 και του Επιπέδου 2

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2023, ένα χρεόγραφο που επιμετρείται σε ΕΑΜΑ και έχει εκδοθεί από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (“ESM”) και ένα χρεόγραφο που έχει εκδοθεί από την Ιταλική Δημοκρατία και επιμετρείται σε ΕΑΜΛΣΕ μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1, σύμφωνα με την πολιτική ιεραρχίας της εύλογης αξίας του Ομίλου, διότι πληρούνταν τα κριτήρια ρευστότητας και εμπορευσιμότητας του συγκεκριμένου Επιπέδου που έχει θεσπίσει ο Όμιλος. Την 30 Σεπτεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των μεταφερόμενων χρεογράφων ήταν €140 εκατ.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, ένα χρεόγραφο που επιμετρείται σε ΕΑΜΛΣΕ, που έχει εκδοθεί από την Ιταλική Δημοκρατία και ένα χρεόγραφο που επιμετρείται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, που έχει εκδοθεί από τον ESM, μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 σύμφωνα με την πολιτική ιεραρχίας της εύλογης αξίας του Ομίλου, διότι δεν πληρούνταν τα κριτήρια ρευστότητας και εμπορευσιμότητας του συγκεκριμένου Επιπέδου που έχει θεσπίσει ο Όμιλος. Την 31 Δεκεμβρίου 2022, η λογιστική αξία των μεταφερόμενων χρεογράφων ήταν €142 εκατ.

Για όλες τις μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων, γίνεται η παραδοχή ότι λαμβάνουν χώρα στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Χρηματοοικονομικά μέσα του Επιπέδου 3

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 3 στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 περιλαμβάνουν:

- (α) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτιμώνται με τεχνικές αποτίμησης, στις οποίες χρησιμοποιούνται σημαντικά, μη παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η διμερής προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης (“Bilateral Credit Valuation Adjustment” – “BCVA”) εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο BCVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.
- (β) Χρεόγραφα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ, για τα οποία τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα περιθώρια πιστωτικού κινδύνου ή για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τιμές από τους εκδότες των χρεογράφων. Επίσης, περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία αποτιμώνται μέσω της μεθόδου προεξόφλησης ταμειακών ρών και περιλαμβάνουν μη παρατηρήσιμα στην αγορά περιθώρια πιστωτικού κινδύνου. Επιπρόσθετα περιλαμβάνουν απαιτήσεις από πώληση χαρτοφυλακίων δανειακών συμβάσεων και λοιπές συναλλαγές. Το κύριο μέρος των εν λόγω απαιτήσεων θα καταβληθεί σε προκαθορισμένη ημερομηνία άνευ όρων και το υπόλοιπο αποτελεί μελλοντική απαίτηση που εξαρτάται από την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων εισπράξεων επί των πωληθέντων δανείων. Η αποτίμηση της ενδεχόμενης μελλοντικής απαίτησης περιλαμβάνει ένα εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων, κατά συνέπεια ο Όμιλος εκτιμά ότι οι εν λόγω απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο κατηγοριοποίησης εύλογης αξίας.
- (γ) Συμμετοχικούς τίτλους σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μη εισηγμένους σε χρηματιστηριακή αγορά ή εύλογη αξία των οποίων εκτιμάται βάσει υποδειγμάτων προσέγγισης εισοδήματος ή αγοράς, όπου οι βασικές παράμετροι που χρησιμοποιούνται δεν είναι παρατηρήσιμες στην αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μεταβολή όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών/(ζημιών), που περιλαμβάνονται στην «Κατάσταση Αποτελεσμάτων» και στην «Κατάσταση Συνολικών Εσόδων».

Μεταφορές προς και από το Επίπεδο 3

Σε τριμηνιαία βάση, ο Όμιλος διενεργεί διεξοδική ανάλυση της κατηγοριοποίησης όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων σε επίπεδα εύλογης αξίας.

Για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, οι μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας λόγω BCVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους. Οι μεταφορές από το Επίπεδο 3 στο Επίπεδο 2 αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η προσαρμογή της εύλογης αξίας λόγω BCVA δεν είναι πλέον σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται βάσει Επιπέδου 3

Όμιλος	2023		
	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε ΕΑΜΛΣΕ	Υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(37)	51	512
Κέρδη/(ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	3	-	(83)
Αγορές/Προσθήκες	-	2	10
Αποπληρωμές	-	-	(3)
Μεταφορά σε/(από) Επίπεδο 3	42	-	-
Υπόλοιπο 30 Σεπτεμβρίου	8	53	436

Όμιλος	2022		
	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε ΕΑΜΛΣΕ	Υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	28	26	354
Κέρδη/(ζημιές) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(77)	-	16
Κέρδη/(ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	1	-
Αγορές/Προσθήκες	-	27	198
Πωλήσεις	-	(3)	-
Αποπληρωμές	-	-	(56)
Μεταφορά σε/(από) Επίπεδο 3	12	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	(37)	51	512

Για την περίοδο που έληξε στις Σεπτεμβρίου 2023, η μεταβολή των μη πραγματοποιηθέντων κερδών/(ζημιών) που περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία με υποδείγματα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν σημαντικά μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3), αφορά σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε ΕΑΜΑ και ανέρχεται σε €(83) εκατ. για τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2022: €3 εκατ.), καθώς και σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και ανέρχεται σε €(6) εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €(25) εκατ.).

Διαδικασίες Αποτίμησης και Ελεγκτικό Πλαίσιο

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει διάφορες διαδικασίες για να διασφαλίσει ότι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού υπολογίζονται σε λογική και δίκαιη βάση και έχει δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο δικλίδων ασφαλείας που είναι σχεδιασμένο ώστε να διασφαλίσει ότι οι εύλογες αξίες επικυρώνονται από μονάδες του Ομίλου που είναι ανεξάρτητες από τις μονάδες διαπραγματευτών που αναλαμβάνουν και τον αντίστοιχο κίνδυνο. Για το σκοπό αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες πηγές δεδομένων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, οι οποίες αξιολογούνται μέσω εσωτερικών ανεξάρτητων διαδικασιών όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι εύλογες αξίες των χρεωστικών τίτλων προσδιορίζονται είτε με αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές ενεργών αγορών ή με αναφορά σε προσφορά τιμών από εξωτερικούς διαπραγματευτές ή με αναφορά σε γενικώς παραδεκτά υποδείγματα αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων που βασίζονται σε παρατηρήσιμα ή μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα, σε περίπτωση που τα πρώτα δεν είναι διαθέσιμα, καθώς επίσης με αναφορά σε σχετικές παραμέτρους της αγοράς, όπως επιτόκια, μεταβλητότητα δικαιωμάτων προαίρεσης, συναλλαγματικές ισοτιμίες κλπ.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος, ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιεί τιμές των χρηματοοικονομικών στοιχείων προερχόμενες από τρίτους και να διενεργεί διαδικασίες επικύρωσης των τιμών στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, ή να χρησιμοποιεί τιμές με τις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι τελευταίες συναλλαγές δεδομένης της απουσίας ενεργού αγοράς ή παρόμοιων συναλλαγών ή άλλων δεδομένων παρατηρήσιμων στην αγορά. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση τις παραπάνω μεθόδους, έχουν κατηγοριοποιηθεί στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας της εύλογης αξίας (Επίπεδο 3).

Γενικότερα, οι εύλογες αξίες των χρεωστικών τίτλων, συμπεριλαμβανομένων και των σημαντικών παραδοχών στα υποδείγματα αποτίμησης, ελέγχονται και επικυρώνονται από τις ανεξάρτητες μονάδες του Middle Office και της Διαχείρισης Κινδύνων, σε συστηματική βάση.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων προσδιορίζεται από τη Διοίκηση με βάση τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν υποδείγματα προεξόφλησης ταμειακών ροών, υποδείγματα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης ("option pricing models") ή άλλα κατάλληλα για την κάθε περίπτωση, ευρέως αποδεκτά υποδείγματα αποτίμησης. Επαρκείς διαδικασίες ελέγχου έχουν θεσπιστεί για την επικύρωση αυτών των υποδειγμάτων συμπεριλαμβανομένων και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, σε συστηματική βάση. Οι μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Middle Office παρέχουν το απαραίτητο ελεγκτικό πλαίσιο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τιμές των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων είναι εύλογες και αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και οικονομικές συγκυρίες. Επιπρόσθετα, οι αποτιμήσεις των εξωχρηματιστηριακών (over-the-counter) παραγώγων συγκρίνονται σε ημερήσια βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων, στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων.

Προσαρμογές Αγοράς στις Τιμές Αποτίμησης

Προσαρμογές για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε όλα τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Προσαρμογές για τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο (own credit risk) εφαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου κατά την αποτίμηση των

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι εν λόγω προσαρμογές υπολογίζονται με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ των δύο μερών, και λαμβάνουν υπόψη το διαφορετικό επίπεδο κινδύνου του κάθε αντισυμβαλλόμενου στην αποτίμηση αυτών των ροών. Στη διαμόρφωση των εν λόγω προσαρμογών λαμβάνονται υπόψη οι συμφωνίες περιορισμού της έκτασης του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για παροχή των αναγκαίων αμοιβαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτές διέπονται και λειτουργούν βάσει των σχετικών συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου, όσο και των συμφωνιών συμψηφισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων.

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία βάσει Επιπέδου 3 | 30 Σεπτεμβρίου 2023

Χρηματοοικονομικό Μέσο	Εύλογη Αξία	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	22	Βασισμένο σε Υποδείγματα εισοδήματος και αγοράς	Τιμή	δ/α ¹	δ/α ¹
Παράγωγα επί επιτοκίων	9	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Υπόδειγμα (για Υπολογισμό CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	306 μ.β.	306 μ.β.
	(1)	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	72,80%	100,00%
Λοιπά Παράγωγα	(1)	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Υπόδειγμα (για Υπολογισμό CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	246 μ.β.	306 μ.β.
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	53	Προσέγγιση εισοδήματος ή αγοράς	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	18	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	260 μ.β.	260 μ.β.
	395	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	δ/α ²	δ/α ²

¹ Οι συμμετοχικοί τίτλοι σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων περιλαμβάνουν τίτλους που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές. Ελλείψει δεδομένων από ενεργείς αγορές, η εύλογη αξία των τίτλων αυτών εκτιμάται με τη χρήση υποδειγμάτων προσέγγισης εισοδήματος ή αγοράς. Δεδομένης της διαφορετικής φύσης της επένδυσης σε κάθε μία από τις εταιρίες αυτές, δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η γνωστοποίηση του εύρους των σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

² Η αποτίμηση του ενδεχόμενου μέρους των απαιτήσεων από τις πωλήσεις χαρτοφυλακίου δανείων και λοιπών συναλλαγών, έχει πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας μια μεθοδολογία προεξοφλημένων ταμειακών ροών σύμφωνα με την προσέγγιση εισοδήματος και περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα μη παρατηρήσιμων εισροών, για τα οποία δεν είναι πρακτικά δυνατό να αναφέρεται ένα σχετικό εύρος μη παρατηρήσιμων εισροών, για σκοπούς γνωστοποίησης.

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογη αξία βάσει Επιπέδου 3 | 31 Δεκεμβρίου 2022

Χρηματοοικονομικό Μέσο	Εύλογη Αξία	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	13	Βασισμένο σε Υποδείγματα εισοδήματος και αγοράς	Τιμή	δ/α ¹	δ/α ¹
Παράγωγα επί επιτοκίων	(34)	Προεξόφληση ταμειακών ροών, Εσωτερικό Υπόδειγμα (για Υπολογισμό CVA/DVA)	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	237 μ.β.	624 μ.β.
	(3)	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	72,80%	100,00%
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	51	Προσέγγιση εισοδήματος ή αγοράς	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υποχρεωτικά σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	21	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	300 μ.β.	300 μ.β.
	478	Προεξόφληση ταμειακών ροών	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	δ/α ²	δ/α ²

¹ Οι συμμετοχικοί τίτλοι σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων περιλαμβάνουν τίτλους που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές. Ελλείψει δεδομένων από ενεργείς αγορές, η εύλογη αξία των τίτλων αυτών εκτιμάται με τη χρήση υποδειγμάτων προσέγγισης εισοδήματος ή αγοράς. Δεδομένης της διαφορετικής φύσης της επένδυσης σε κάθε μία από τις εταιρίες αυτές, δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η γνωστοποίηση του εύρους των σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

² Η αποτίμηση του ενδεχόμενου μέρους των απαιτήσεων από τις πωλήσεις χαρτοφυλακίου δανείων και λοιπών συναλλαγών, έχει πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας μια μεθοδολογία προεξοφλημένων ταμειακών ροών σύμφωνα με την προσέγγιση εισοδήματος και περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα μη παρατηρήσιμων εισροών, για τα οποία δεν είναι πρακτικά δυνατό να αναφέρεται ένα σχετικό εύρος μη παρατηρήσιμων εισροών, για σκοπούς γνωστοποίησης.

Ανάλυση Ευαισθησίας για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων συμπεριλαμβάνονται δομημένα παράγωγα, για τα οποία μια σημαντική μεταβολή στις μεταβλητές συσχέτισης (δηλ. στο βαθμό συσχέτισης μεταξύ δύο διαφορετικών επιτοκίων ή μεταξύ επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών) ενδεχομένως να επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των μεμονωμένων χρηματοοικονομικών μέσων, όμως η σημαντικότητα και η κατεύθυνση της μεταβολής εξαρτάται από το αν ο Όμιλος κατέχει θέση αγοράς ("long position") ή θέση πώλησης ("short position") στα προϊόντα αυτά, καθώς και από άλλους παράγοντες. Εξαιτίας της περιορισμένης έκθεσης του Ομίλου στα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα, μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμησή τους δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επί επιτοκίων για τα οποία η

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

προσαρμογή λόγω BCVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των μέσων αυτών. Η προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλομένου στις περιπτώσεις αυτές εξαρτάται κυρίως από την εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση του εν λόγω αντισυμβαλλομένου. Μια μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του Ομίλου.

Στην κατηγορία Λοιπά Παράγωγα περιλαμβάνονται παράγωγα για τα οποία η προσαρμογή λόγω BCVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των μέσων αυτών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η προσαρμογή λόγω πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλομένου εξαρτάται κυρίως από την εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση του εν λόγω αντισυμβαλλομένου. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων των μέσων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους για τον Όμιλο.

Η μέθοδος αποτίμησης των δανείων τα οποία επιμετρώνται υποχρεωτικά σε EAMA περιλαμβάνει ως μη παρατηρήσιμο δεδομένο το περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των πελατών. Μια μεταβολή στο αντίστοιχο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στην εύλογη αξία των εν λόγω δανείων για τον Όμιλο.

Η αποτίμηση της μελλοντικής απαίτησης που περιλαμβάνεται στις απαιτήσεις από πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων, οι οποίες επιμετρώνται υποχρεωτικά σε EAMA, περιλαμβάνει εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα δεν θα έχει σημαντική επίπτωση στην εύλογη αξία των εν λόγω απαιτήσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22 Εξαγορές, πωλήσεις και λοιπές συναλλαγές

Πώληση της «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών “Η Εθνική”»

Την 24 Μαρτίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την πώληση του 90,01% από το 100,00% της συμμετοχής της στην «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών “Η Εθνική”» («Α.Ε.Ε.Γ.Α.») και εξουσιοδότησε τη Διοίκηση της Τράπεζας να προχωρήσει στην υπογραφή της Σύμβασης Πώλησης με τη CVC Capital Partners (“CVC”), την 26 Μαρτίου 2021.

Την 31 Μαρτίου 2022, η Τράπεζα απώλεσε τον έλεγχο της Α.Ε.Ε.Γ.Α. και προχώρησε στην παύση αναγνώρισης των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, λόγω του γεγονότος ότι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνταν όλοι οι όροι που είχαν συμφωνηθεί μεταξύ της ΕΤΕ και της CVC. Το τίμημα μείον τα έξοδα πώλησης πλέον την εύλογη αξία της επένδυσης που διατηρήθηκε στην Α.Ε.Ε.Γ.Α. ανήλθε σε €314 εκατ.

Περίοδος που έληξε την
31 Μαρτίου 2022

Ενεργητικό	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	93
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	25
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	16
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.031
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	53
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	702
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	114
Σύνολο ενεργητικού	4.034
Παθητικό	
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	175
Υποχρεώσεις από παροχές συνταξιοδότησης στο προσωπικό	66
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.905
Λοιπά στοιχεία παθητικού	573
Σύνολο παθητικού	3.719
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	315

Κέρδος από την πώληση της Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Περίοδος που έληξε την
31 Μαρτίου 2022

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	288
Εύλογη αξία της 9,99% επένδυσης που διατηρήθηκε	26
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(315)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	1
Σωρευμένη ζημία από συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με την καθαρή θέση της Α.Ε.Ε.Γ.Α., η οποία αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(4)
Σωρευμένο κέρδος από επενδυτικό χαρτοφυλάκιο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω συνολικών λοιπών εσόδων το οποίο αναταξινομήθηκε από την καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	38
Κέρδος από την πώληση	34

Το κέρδος από την πώληση ποσού €34 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, περιλαμβάνεται στα κέρδη/(ζημιές) της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλ. Σημείωση 11 «Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»).

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από την πώληση της Α.Ε.Ε.Γ.Α. ανήλθαν σε €142 εκατ.

Πώληση της CAC Coral Ltd

Στις 16 Οκτωβρίου 2020, η Τράπεζα υπέγραψε σύμβαση με την Bain Capital για την πώληση του 100% της CAC Coral Ltd, η οποία διαχειρίζεται χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων εταιρικών δανείων, δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων.

Στις 15 Ιουλίου 2022, ολοκληρώθηκε η συναλλαγή, μετά την έγκριση της συναλλαγής από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Το τίμημα μείον τα έξοδα πώλησης ανήλθε σε €73 εκατ.

Περίοδος που έληξε την
15 Ιουλίου 2022

Ενεργητικό	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	77
Σύνολο ενεργητικού	78
Παθητικό	
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	70
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1
Σύνολο παθητικού	71
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	7

Ζημιά από την πώληση της CAC Coral Ltd

Περίοδος που έληξε την
15 Ιουλίου 2022

Τίμημα που εισπράχθηκε μείον τα έξοδα πώλησης	73
Καθαρή θέση που μεταβιβάστηκε	(7)
Μεταφορά δανείου στην Bain Capital	(70)
Ζημιά από την πώληση	(4)

Η ζημιά από την πώληση ποσού €4 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, περιλαμβάνεται στα κέρδη/(ζημιές) της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες (βλ. Σημείωση 11 «Περιοριστικά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»).

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από την πώληση της CAC Coral Ltd ανήλθαν σε €72 εκατ.

Απόσχιση του Κλάδου Αποδοχής Πράξεων Πληρωμής και πώληση του 51% του μετοχικού κεφαλαίου της NBG Pay A.E. στην EVO Payments, Inc

Στις 17 Δεκεμβρίου 2021 η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι σύναψε μακροπρόθεσμη στρατηγική συνεργασία με την EVO Payments, Inc. ("EVO"), κορυφαίο παγκόσμιο πάροχο τεχνολογιών και υπηρεσιών πληρωμής, για την παροχή, σε εμπόρους, υπηρεσιών πληρωμής και αποδοχής καρτών.

Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας, η Τράπεζα και η EVO θα δημιουργήσουν από κοινού εταιρεία παροχής υπηρεσιών πληρωμής και αποδοχής καρτών. Η Τράπεζα θα εισφέρει σε νέα εταιρεία, με την επωνυμία NBG Pay A.E, τη δραστηριότητα αποδοχής πράξεων πληρωμής μέσω απόσχισης κλάδου και η EVO θα αποκτήσει το 51% αυτής της εταιρείας. Η συναλλαγή αυτή περιλαμβάνει μια στρατηγική συνεργασία όπου η Τράπεζα θα προωθεί αποκλειστικά πελάτες στην NBG Pay A.E. και η EVO θα τη διαχειρίζεται και θα παρέχει τις κορυφαίες, στην αγορά, λύσεις αποδοχής καρτών μέσω των αποκλειστικών της προϊόντων και των συστημάτων επεξεργασίας της. Η EVO συμφώνησε να πληρώσει €158 εκατ. για την απόκτηση της συμμετοχής της στην NBG Pay A.E. Βάσει της συμφωνίας, τα μέρη θα έχουν κοινό έλεγχο και δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της NBG Pay A.E.

Την 23 Μαΐου 2022, ιδρύθηκε η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας με την επωνυμία NBG Pay A.E. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανήλθε σε 125 χιλιάδες ευρώ. Στις 7 Δεκεμβρίου 2022, βάσει της συμφωνίας, η Τράπεζα απόσχισε τον κλάδο αποδοχής πράξεων πληρωμής και τον εισέφερε στην NBG Pay A.E. και στις 8 Δεκεμβρίου 2022, μετά τη λήψη όλων των απαιτούμενων ρυθμιστικών εγκρίσεων, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση του 51% του μετοχικού κεφαλαίου της NBG Pay A.E. στην EVO, έναντι τιμήματος €158 εκατ. Η εύλογη αξία του κλάδου που αποσχίστηκε εκτιμήθηκε σε €308 εκατ. Η πώληση αντιμετωπίστηκε, από την Τράπεζα, ως απώλεια ελέγχου της NBG Pay A.E. και η Τράπεζα:

- Έπαυσε να αναγνωρίζει τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της NBG Pay A.E. στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.
- Αναγνώρισε την επένδυση, που διακράτησε στην NBG Pay A.E., στην εύλογη αξία, κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου.
- Αναγνώρισε το κέρδος που σχετίζεται με την απώλεια ελέγχου που αναλογεί στην πρώτην ελέγχουσα συμμετοχή.

Σε επίπεδο Ομίλου το κέρδος από την ως άνω συναλλαγή ανήλθε σε €294 εκατ. και προσδιορίστηκε ως εξής:

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος

Όμιλος

	Περίοδος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022
Τίμημα που εισπράχθηκε	158
Εύλογη αξία του 49% της επένδυσης που διατηρήθηκε στην NBG Pay A.E.	155
Έξοδα πώλησης	(8)
Καθαρή θέση που αποαναγνωρίστηκε	(11)
Κέρδος από την πώληση	294

Το συνολικό κέρδος €294 εκατ. από την απόσχιση και την μεταβίβαση του 51% της συμμετοχής της NBG Pay A.E. στην EVO σε επίπεδο Ομίλου και Τράπεζας περιλαμβάνεται στα Καθαρά λουπά έσοδα / (έξοδα) (βλέπε Σημείωση 9 «Καθαρά λουπά έσοδα (έξοδα)» της ετήσιας χρηματοοικονομικής έκθεσης 2022).

Η Τράπεζα λογιστικοποιεί την επένδυσή της στην NBG Pay A.E. στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Στη συμμετοχή περιλαμβάνεται υπεραξία ποσού €145 εκατ.

Στρατηγική Συνεργασία της ΕΤΕ με την Epsilon Net A.E.

Στις 16 Νοεμβρίου 2022, η Τράπεζα ανακοίνωσε την υπογραφή μνημονίου συνεννόησης (memoranda of understanding ("MoU")) με την EPSILON NET A.E. («EPSILON NET») και το βασικό της μέτοχο. Μετέπειτα, στις 4 Μαΐου 2023 η Τράπεζα ανακοίνωσε την υπογραφή δεσμευτικής συμφωνίας για την αγορά ποσοστού 7,5% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της EPSILON NET από το βασικό της μέτοχο, («Αρχική Συναλλαγή») καθώς και τη δυνατότητα απόκτησης περαιτέρω ποσοστού 7,5% από τον βασικό μέτοχο τρία χρόνια μετά την ολοκλήρωση της Αρχικής Συναλλαγής. Τέλος, στις 9 Ιουνίου 2023 η Τράπεζα ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της αρχικής συναλλαγής για την απόκτηση μειοψηφικής συμμετοχής στην Epsilon Net σε τιμή €7,49/μετοχή, καθώς και την υπογραφή συμφωνίας στρατηγικής συνεργασίας.

Απόκτηση της εταιρείας ΓΚΡΕΚΟ ΓΙΩΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.

Την 1^η Αυγούστου 2023, ολοκληρώθηκε η απόκτηση από την Τράπεζα του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΓΚΡΕΚΟ ΓΙΩΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε., η οποία ήταν ο ιδιοκτήτης του κτιρίου επί της οδού Πειραιώς 74.

Η συναλλαγή δεν πληροί τα κριτήρια ταξινόμησης ως επιχείρηση κατά το ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» και αναγνωρίστηκε η αξία του ακινήτου με τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν.

Το κόστος της συναλλαγής ανήλθε σε €30 εκατ. και δεν προέκυψε υπεραξία.

Λοιπές συναλλαγές

Ίδρυση της εταιρείας Stopanska Leasing DOOEL - Skopje

Στις 24 Φεβρουαρίου 2022, ιδρύθηκε η κατά 100% θυγατρική της Stopanska Banka A.D. – Skopje με την επωνυμία Stopanska Leasing DOOEL - Skopje. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε MKD 15 εκατ.

Σημειώσεις επί των Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Όμιλος

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23 Ενοποιούμενες εταιρείες

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος	
			30.09.2023	31.12.2022
Εθνική Χρηματοπιστηριακή Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	2017-2022	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2017-2022	100,00%	100,00%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2017-2022	100,00%	100,00%
Προνομούχος Ανώνυμος Εταιρεία Γενικών Αποθηκών Ελλάδος Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Μονοπρόσωπη Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	78,34%	78,34%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Μονοπρόσωπη Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	2017-2022	100,00%	100,00%
I-Bank Direct Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	-	-	100,00%
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2012-2022	100,00%	100,00%
NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2017-2022	100,00%	100,00%
Γκρέκο Γιώτα Μονοπρόσωπη Α.Ε. ⁽⁴⁾	Ελλάδα	-	100,00%	-
NBG Malta Holdings Ltd ⁽³⁾	Μάλτα	2013-2022	100,00%	100,00%
NBG Malta Ltd ⁽³⁾	Μάλτα	2013-2022	100,00%	100,00%
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2017-2022	100,00%	100,00%
Bankteco E.O.O.D.	Βουλγαρία	2017-2022	100,00%	100,00%
NBG Leasing S.R.L.	Ρουμανία	2018-2022	100,00%	100,00%
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013-2022	100,00%	100,00%
Storanska Banka A.D.-Skopje	Βόρεια Μακεδονία	2014-2022	94,64%	94,64%
Storanska Leasing DOOEL Skopje	Βόρεια Μακεδονία	2022	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2021-2022	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2012-2022	100,00%	100,00%
National Securities Co (Cyprus) Ltd ⁽³⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2021-2022	100,00%	100,00%
Merbolium Limited (Special Purpose Entity)	Κύπρος	2022	100,00%	100,00%
Cortelians Limited (Special Purpose Entity)	Κύπρος	2022	100,00%	100,00%
Ovelicium Ltd (Special Purpose Entity)	Κύπρος	2022	100,00%	100,00%
Pacolia Holdings Ltd (Special Purpose Entity)	Κύπρος	2022	100,00%	100,00%
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	Λουξεμβούργο	2017-2022	100,00%	100,00%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2022	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd ⁽³⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2022	100,00%	100,00%
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2003-2022	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc ⁽³⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2022	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc ⁽³⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2022	100,00%	100,00%
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2022	100,00%	100,00%

Σημείωση:

⁽¹⁾ Η εκκαθάριση της I-Bank Direct Α.Ε. ολοκληρώθηκε στις 10 Μαρτίου 2023.

⁽²⁾ Η Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. έχει αναταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση» (βλ. Σημείωση 11 "Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προοριζόμενα προς πώληση και διακοπιές δραστηριότητες").

⁽³⁾ Υπό εκκαθάριση.

⁽⁴⁾ Την 1η Αυγούστου 2023, ολοκληρώθηκε η απόκτηση από την Τράπεζα η απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Γκρέκο Γιώτα Μονοπρόσωπη Α.Ε., η οποία ήταν ο ιδιοκτήτης του κτιρίου επί της οδού Πειραιώς 74. Η συναλλαγή δεν πληροί τα κριτήρια ταξινόμησης ως επιχείρηση κατά το ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» και αναγνωρίστηκε η αξία του ακινήτου με τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν. Το κόστος της συναλλαγής ανήλθε σε €30 εκατ. και δεν προέκυψε υπεραξία.

Οι συμμετοχές του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι οι εξής:

Επωνυμία συνδεδεμένων εταιρειών	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος	
			30.09.2023	31.12.2022
Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	Ελλάδα	2017-2022	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2017-2022	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2022	39,93%	39,93%
PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	2017-2022	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2012-2022	21,83%	21,83%
SATO Α.Ε. ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ	Ελλάδα	2017-2022	23,74%	23,74%
ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2012-2022	33,60%	33,60%
ΠΕΡΙΓΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	2020-2022	28,50%	28,50%
NBG Pay Α.Ε.	Ελλάδα	2022	49,00%	49,00%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν υπάρχουν γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.